МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач випускової кафедри

_____О. Ареф'єва
"_____"_____ 2021 р.

Vitko Diana Anatoliyivna

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ВИПУСКНИКА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТР
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

Тема: «Економічна ефективність впровадження інновацій на залізничному транспорті»

Виконавець: Вітько Діана Анатоліївна

Керівник: к.е.н., доцент Кравчук Наталія Миколаївна

Нормоконтролер: к.е.н., доцент Полоус О.В.

КИЇВ 2021

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки повітряного транспорту
Спеціальність: 051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач випускової кафедри
_____ О. Ареф'єва
«____» _____ 2021 р.

Vitko Diana Anatoliivna

ЗАВДАННЯ
на виконання випускної роботи
Вітько Діана Анатоліївна
(П.І.Б. випускника)

1. Тема роботи «Економічна ефективність впровадження інновацій на залізничному транспорті» затверджена наказом ректора від 02.04.2021 р. № 544/ст.

2. Термін виконання роботи: з 17.05.2021 р. по 20.06.2021 р.

3. Вихідні дані роботи: плани, звіти, фінансова звітність, законодавчі та нормативні акти, статистичні дані, наукові та методичні праці вітчизняних та зарубіжних вчених, електронні інформаційні джерела.

4. Зміст пояснювальної записки: Вступ. Теоретичні основи інноваційної діяльності підприємства. Економічна ефективність інноваційних процесів в АТ «Укрзалізниця. Висновки. Список використаних джерел. Додатки.

5. Перелік обов'язкового ілюстративного матеріалу: структурно-блочна схема складових елементів інновації, система планування інноваційної діяльності на підприємствах, класифікаційні ознаки ефективності інноваційної діяльності, процеси здійснення інноваційної діяльності, структурно-блочна схема процесу оцінки, види показників ефективності, рівень вантажного перевезення, рівень отриманої виручки від пасажирських перевезень, структура управління, аналіз основних засобів, динаміка собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), динаміка операційних витрат, робіт та послуг , динаміка валого прибутку та чистого фінансовго результату

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Підпис керівника
1.	Видача завдання	17.05.2021	
2.	Дослідити теоретичні основи управління конкурентоспроможністю підприємства	18.05.2021-23.05.2021	
3.	Провести аналіз конкурентоспроможності діяльності АТ «Укрзалізниця»	24.05.2021-30.05.2021	
4.	Написання вступу та висновків	31.05.2021-03.06.2021	
5.	Оформлення пояснювальної записки, графічного матеріалу, підготовка доповіді, передзахист	04.06.2021-06.06.2021	
6.	Проходження нормоконтролю, перевірка на плагіат, оформлення документів до захисту, рецензування роботи, подання роботи на кафедру	07.06.2021-10.06.2021	

7. Дата видачі завдання: 17.05.2021 р.

Керівник випускної роботи _____ Кравчук Н.М.
(підпис керівника) (П.І.Б.)

Завдання прийняв до виконання _____ Вітько Д.А.
(підпис випускника) (П.І.Б.)

Вітько Діана Анатоліївна

АНОТАЦІЯ

Пояснювальна записка до випускної роботи «Економічна ефективність впровадження інновацій на залізничному транспорті» 96 с., 10 рис., 15 табл., 31 літературних джерел, 3 додатків.

ІННОВАЦІЇ, ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ, ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС, ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК, ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ, ПАСАЖИРСЬКІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ, ЕФЕКТИВНІСТЬ, ІНВЕСТИЦІЇ, ЗАЛІЗНИЧНИЙ ТРАНСПОРТ

Об’єктом дослідження оптимізація та покращення ефективності в інноваційних процесах на залізничному транспорті АТ «Укрзалізниця», а предметом – методи та підходи до стимулювання інноваційної діяльності на АТ «Укрзалізниця»

Метою дипломної роботи є дослідження підходів інноваційної діяльності та стимулювання інноваційних процесів на залізничному транспорті, впровадженн інноваційних розробок та методів у практиці для збільшення ефективності підприємства.

Для досягнення поставлених завдань необхідно вирішити такі завдання: вивчення сутності та різновидів поняття «інновація» та «інноваційна діяльність» та її видів через економічний досвід вчених, яким чином може впливати на підприємство; детальний аналіз ефективності інновацій, котрі зумовлюють покращення результатів та показників; дослідження показників виробничих та фінансових на залізничному підприємстві АТ «Укрзалізниця»; визначення впливу та теперішнього стану інноваційної діяльності, його фінансування та інвестиційної діяльності; можливі заходи для покращення інноваційного становища на АТ «Укрзалізниця».

Методи дослідження – контекстно-історичний аналіз, діалектичний, логістичний та загальнонауковий системний аналіз, методи економічного аналізу-факторний, статистичний, системний, комплексний, метод експертної оцінки.

Чичко Діана Анатоліївна

ЗМІСТ

ВСТУП **6**

РОЗДІЛ 1 ..... **10**

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА **10**

1.1. Сутність понять інновації та інноваційна діяльність 10

1.2. Економічна ефективність інноваційної діяльності підприємства 22

1.2. Оцінка ефективності інноваційної діяльності підприємства 32

Висновок до першого розділу 40

РОЗДІЛ 2 ..... **42**

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АТ «УКРАЗАЛІЗНИЦЯ» **42**

2.1. Організаційно-економічна характеристика АТ «Укрзалізниця» 42

2.2. Аналіз виробничих та фінансових показників господарської діяльності АТ «Укрзалізниця» 49

2.3.Оцінка інноваційного потенціалу АТ «Укрзалізниця» 60

2.4. Заходи щодо стимулювання інноваційної діяльності АТ «Укрзалізниця» 70

Висновок до другого розділу 75

ВИСНОВОК **77**

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ **80**

ДОДАТКИ **84**

Viktor Diana Anatolyivna

ВСТУП

У сучасному світі серед постійної конкуренції постає завдання створити унікальний продукт. Завдяки ретельним дослідження ми маємо поняття «інновація» та «інноваційна діяльність», які створюють реструктуризацію протягом всіх процесів життєдіяльності продукту. Взагалі інноваційний процес проходить різні види діяльності через науково технічний прогрес, у зв'язку з цим виникають різні етапи витрат та терміни реалізації.

Під час кризових явищ серед усіх рівнім світової економіки стають в перевазі інновації та інвестиції на підприємстві. Оскільки, завдяки ним, можливо підвищити конкурентність за рахунок, ефективної роботи, зменшення витрат та раціонального використання ресурсів. У підприємства є шляхи розвитку та отримання інвестицій, вони повинні правильно застосовуватись, щоб відбувалось поліпшення технічної та економічної ситуації

Головним важелем усіх інновацій та інструментом їх реалізації є галузева транспортна наука. Цей вид логістичної діяльності з кожним роком все більше досліджується, щоб знайти спосіб покращити та зробити більш ефективним рухомий склад. Цифрові технології також провадились на залізничному транспорті і постійно трансформується, тому що постають нові функціональні задачі та з'являються об'єкти управління. Головною метою є збереження збалансованої системи транспорту при впровадженні інновації.

Логістична діяльність з кожним роком все більше досліджується, щоб знайти спосіб покращити та зробити більш ефективним рухомий склад. Більшість країн перевагу надають залізничному транспорту, оскільки його функціонування не залежить від пори року, кліматичних умов, має високу пропускну та провізну здатність, низькі тарифи, можливість доставляти швидко на великі дистанції. Основним недоліком виступають великі капітальні вкладення у галузь, тож країни активно шукають шляхи підвищення ефективності при мінімальних витратах.

Ушко Діана Анатоліївна

Цифрові технології також провадились на залізничному транспорті і постійно трансформуються, тому що постають нові функціональні задачі та з'являються об'єкти управління.

На залізничному транспорті існує певна специфіка та особливості інноваційної діяльності. Оскільки це є наймаштабніша галузь перевезень в нашій країні за об'ємами вантажообігу, відома великими капітальними вкладеннями, інерційністю розвиток інших галузей залежить від залізничного транспорту. Слід зауважити, що цей вид транспорту відносить до енергозатратної та матеріаломісткої галузі, де застосування інновацій можуть значно вплинути на скорочення витрат в межах країни.

В процесі дослідження інноваційної діяльності АТ «Укрзалізниця» будемо враховувати закордонний досвід в процесі ведення цієї діяльності, які можемо перенести на вітчизняний.

Метою випускної роботи є методи та заходи інновацій, які зможемо перенести на вітчизняну модель залізничного транспорту ат покращити економічні показники, поліпшити послуги наданого сервісу та зробити його більш сучасним у використанні первинних моментів користування. Слід враховувати що в пріоритеті збільшення вантажних перевезень, оскільки вони самі прибуткові, в порівнянні з пасажирськими, які навпаки є збитковими, актуальність використаних ресурсів та цифрових ділянок.

Серед основних завдань в роботі є:

– вивчення сутності та різновидів поняття «інновація» та «інноваційна діяльність» та її видів через економічний досвід вчених, яким чином може впливати на підприємство;

– детальний аналіз ефективності інновацій, котрі зумовлюють покращення результатів та показників;

– дослідження показників виробничих та фінансових на залізничному підприємстві АТ «Укрзалізниця»;

Vitko Diana Anatoliyivna

– визначення впливу та теперішнього стану інноваційної діяльності, його фінансування та інвестиційної діяльності;

– можливі заходи для покращення інноваційного становища на АТ «Укрзалізниця»;

– дослідження стратегії розвитку залізничного транспорту до 2030 року.

Об’єкт дослідження – аналіз економічної ефективності інноваційних процесів на залізничному транспорті.

В процесі проведення дослідження будемо проводити розрахунки майнового стану підприємства, ліквідності та платоспроможності, прибутковості, фінансової стійкості. Шляхи виведення залізничного транспорту на новий рівень завдяки інноваційним впровадженням.

Вибір правильної системи оцінювання ефективності інноваційної діяльності на підприємстві, потребує виділення критеріїв, котрі будуть характеризувати ступінь досягнення запланованих цілей та рівня віддачі залучених ресурсів, в цьому випадку звертаються до кількісного та якісного підходів визначення ефективності.

Інновації на залізничному транспорті – це запорука ефективному розвитку галузі. Щороку у світі розроблюється все більше сучасних технологій, котрі успішно впроваджуються в галузях. Досягнення вітчизняних науковців, на жаль, не завжди відповідають певним критеріям серед світових інновацій. В такому випадку, ми вимушені залучитися до іноземних проектів, які будуть ефективними та конкурентними. Обмін технологіями у світі формує недосконалу систему та призводить в деяких країнах стагнацію. Головним завданням в результаті цього є трансфер технологій між країнами. Завдяки цьому, ми зможемо запобігти в Україні розриву між виробництвом та наукою, неконкурентоспроможного продукту на світовому ринку.

АТ «Укрзалізниця» пройшла довгий шлях розвитку та має великий потенціал, щоб охопити більше територію для надання своїх послуг. В процесі

Vitko Diana Anatoliivna

роботи головною метою буде для нас, визначити недоліки та переваги вже існуючої системи, етапи подальших перспектив, інноваційні розробки, дослідити стратегію.

При актуалізації до сучасних вимог наданого сервісу та послуг можемо забезпечити збільшення популярності серед пасажирів та вантажних перевезень. АТ «Укрзалізниця» потребує значних втручань у вже існуючу систему, щоб досягти вагомих результатів. Не зважаючи на це, завдяки поліпшенню призведемо до приросту прибутку.

Vitko Diana Anatoliyivna

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність понять інновації та інноваційна діяльність

В сучасних умовах господарчого ринку інноваційні явища чи процеси в процесі економічного розвитку різних галузей потрібні мати вирішальне значення. Процесі поєднані у сукупність явищ, котрі проходять у виробничій сфері господарства та поділяються на інноваційні та традиційні групи. Виходячи з цього, слід вважати, що традиційні явища та процеси більше відповідають за звичайні процеси функціонування в галузі та підприємстві народного господарства, в той час, коли інноваційні становлять на новому рівні якісний розвиток.

На сьогоднішній день головною запорукою успішного бізнесу, рівня конкурентоспроможності, екологічні є інновації. Актуальними є інноваційні інвестиції, які вже впроваджуються та застосовуються в процесах підприємницької діяльності. В Законі України „Про інноваційну діяльність" розрізняються наступні категорії:

- інновації - новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентноздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери;

- інноваційний продукт - результат науково-дослідної і (або) дослідно-конструкторської розробки, що відповідає вимогам цього Закону;

Vitko Diana Anatoliyivna

- інноваційна продукція – нові конкурентноздатні товари чи послуги, що відповідають вимогам, встановленим цим Законом;

- інноваційний проект - комплект документів, що визначає процедуру і комплекс усіх необхідних заходів (у тому числі інвестиційних) щодо створення та реалізації інноваційного продукту і (або) інноваційної продукції;

- пріоритетний інноваційний проект – інноваційний проект, що належить до одного з пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, затверджених Верховною Радою України;

- інноваційне підприємство (інноваційний центр, технопарк, технополіс, інноваційний бізнес-інкубатор тощо) – підприємство (об'єднання підприємств), що розробляє, виробляє і реалізує інноваційні продукти і (або) продукцію чи послуги, обсяг яких у грошовому вимірі перевищує 70 відсотків його загального обсягу продукції і (або) послуг;

- інноваційна інфраструктура – сукупність підприємств, організацій, установ, їх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності (фінансові, консалтингові, маркетингові, інформаційно-комунікативні, юридичні, освітні тощо) [8].

Ефективна система управління інноваціями має швидко пристосовуватись до змін у зовнішньому середовищі, корегуючи при цьому вибрані стратегічні орієнтири через управління змінами. «Управління змінами – процес, зумовлений тиском факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, що враховує ініціювання змін: визначення необхідності змін, їх планування, організування, формування системи мотивування змін, контролювання, регулювання змін та їх впровадження» [5]. Оскільки через зміни підприємство може подовжити необхідну для його іміджу стадію життєвого циклу, то впровадження інновацій, підкріплена інвестиційно-фінансовим забезпеченням, сприятиме застосуванню творчого підходу як керівниками, так і робітниками на всіх щаблях його структури [5].

Vitko Diana Anatoliivna

У вчених з роками до цього поняття з’явилось два підходи це вузький та широкий. І. Шумпетер став основоположником широкого підходу та створив працю «Теорія економічного розвитку». Він вважав, що ці поняття можливо поділити на основних п’ять варіантів:

– пропонувати споживачеві новий для нього товар, який він раніше не був знайомий;

– застосування на виробництві продукціїї нових методів, які не практикувались раніше в галузі;

– освоєння нових світових ринків, це запропонований продукт чи послуга буде новітньою;

– впровадження у виробничих процессах нових напівфабрикатів та джерел сировини;

– введення у галузі нової організаційної структури.

Інтелектуально-інноваційний процес управління включає постійно оновлюваний інноваційний потенціал і інноваційну культуру, яка «сприяє формуванню його позитивного іміджу серед зовнішніх контрагентів (партнерів, споживачів, потенційних співробітників тощо), як такого, що активно розробляє та впроваджує інноваційні ідеї і є відкритим для сприйняття нової ідеї. Завдяки цьому в поєднанні із відповідною кадровою політикою формується колектив працівників з високим рівнем інтелектуальних здібностей» [2, 28-34]. Процес формування стратегічних орієнтирів при управлінні інноваціями для реалізації пріоритетних напрямків інноваційного розвитку на конкурентних ринка відбувається через трансферт технологій, тобто «переміщення на комерційно-договірних засадах конструкторських рішень, систематизованих знань і виробничого досвіду від власника до виробника, які розділені структурними, організаційними й культурними бар’єрами для виробництва товарів, використання

Vitko Diana Anatoliivna

процесу чи надання послуг, котрі включають маркетинг та управлінську діяльність» [5].

У 21 столітті погляди з приводу інноваційних процесів змінились і був заснований вужчий підхід. На основі нього система базується на технологічних та науково-технічних питаннях. Враховуючи це, нові методи, продукцію та технологічні процеси слід важати інновацією в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Варіанти визначення поняттяя «інновація»

Автор	Визначення
Шумпетер Й.	Інновація – зміна з метою впровадження і використання нових виглядів споживчих товарів, нових виробничих, транспортних засобів, ринків і форм організації в промисловості [16].
Найт К	Інновація – це впровадження чого-небудь нового по відношенню до організації або її безпосереднього оточення, особливий випадок процесу зміни в організації [16].
Кругліков А.Г.	Інновація – це нове науково-технічне досягнення, що знайшло використання в людській діяльності [16].
Менсфілд Е.	Інновація – це винахід, який починає застосовуватися на практиці [16].
Лелон П.	Інновація – це впровадження новшества в економічний цикл [18].
Лапін Н.І.	Інновація – це комплексний процес створення, розповсюдження і використання нового практичного засобу (новшества) для нової або для кращого задоволення вже відомої потреби людей; одночасно це є процес пов'язаних із введенням даного новшества змін у тому соціальному і речовому середовищі, у якому здійснюється його «життєвий цикл» [18].
Гунін В.Н.	Інновація – результат практичного (або науково-технічного) освоєння новшества [2].
Ільєнкова С.Д.	Інновація – перетворення потенційного науково-технічного прогресу на реальний, такий, що втілюється в нових продуктах і технологіях[21].
Балабанов І.Т.	Інновація – матеріалізований результат, отриманий від вкладення капіталу в нову техніку або технологію, у нові форми організації виробництва праці, обслуговування і управління, аналізу тощо [2].
Морозов Ю.П.	Інновація – це будь-які технічні, організаційні, економічні й управлінські зміни, відмінні від існуючої практики в даній організації [16].
Гамідов Г.С.	Інновація – це нововведення «під ключ» [21].
Фатхутдінов Р.А.	Інновація – це кінцевий результат упровадження новшества з метою зміни об'єкта управління і отримання економічного, соціального, науково-технічного, екологічного або іншого виду ефекту [16].
Попов В.Л.	Інновація – це заміна старого об'єкта (явища) новим [27].
Стадник В.В., Йохна М.А.	Інновація – кінцевий результат креативної діяльності, втілений у виведеному на ринок новому або вдосконаленому продукті, технологічному процесі, який використовується у практичній діяльності [16].

Vitko Digital Archive

В Україні цей термін «інноваія» увійшов у всеосяжне застосування лише на початку 21 століття, але у світі вже застосовувався з 20 ст. За кордоном термінологія розвивалась та аналізувалась, виникли в 60-х роках оцінка та проблеми інновації, в наслідок, глобального масштабування та ускладнених процесів виконування НДР та ДКР. Важкими галузями для виконання цих дій були: атомна, авіакосмічна, радіоелектронна, біотехнології.

Якщо поринути у зародження терміну «інновація» то зможемо визначити, що в основі стоять певні цілі дослідження, аналізу об'єкта чи вимірювання. Виходячи з цього поняття інновації були поділені на певні типи:

– товарна - застосування нового продукту;

– технологічна - застосування на виробництві нового методу;

– ринкова - побудова нового ринку послуг та товарів;

– маркетингова - оволодіння новим джерелом постачання напівфабрикатів чи сировини;

– управлінська – реструктуризація управління;

– соціальна – застосування заходів для поліпшення життя населення;

– екологічна - для охорони навколишньої середи введення заходів.

У процесі дослідження теорії було створенно певні особливості інновації:

- її орієнтація на економічну вигоду, прибуток, додатковий прибуток [11, с.117];

- значущість як інструменту створення капіталу [18, с. 24];

- спроможність приносити максимальний прибуток (надприбуток) при випередженні конкурентів в глобальному масштабі [23, с. 216].

Базуючись на основі цих положень, слід вважати, що поняття «інновація» в першу чергу позиціонується поєднанням поняття «новація», «новина» та «нововведення», які показують значення та сутність економічні сучасні умови. З іншої сторони відображає позицію процесу виникнення та мети, розробки,

Витко Діана Анатоліївна

створення та впровадження і саме головне – отримання результату, який вже показує усю економічну доцільність.(рис. 1.1)

Інновації класифікують за:

– результатами (інформаційні, виробничі, технічні, конструкторську, наукові);

– темпами впровадження (зростаючі, швидкі, стрибкоподібні, уповільнені та затухаючі);

– масштабами (місцеві, регіональні, транснаціональні та глобальні);

– результативністю (стабільні, низькі, високі, зростаючі);

– характером ефективності (соціальні, економічні, бюджетні, фінансові);

– розповсюдженням (дифузійні та одиничні);

– охопленням ринку (стратегічні, системні, локальні);

– глибиною внесення змін (модифікаційні, покращуючи, базові, радикальні).

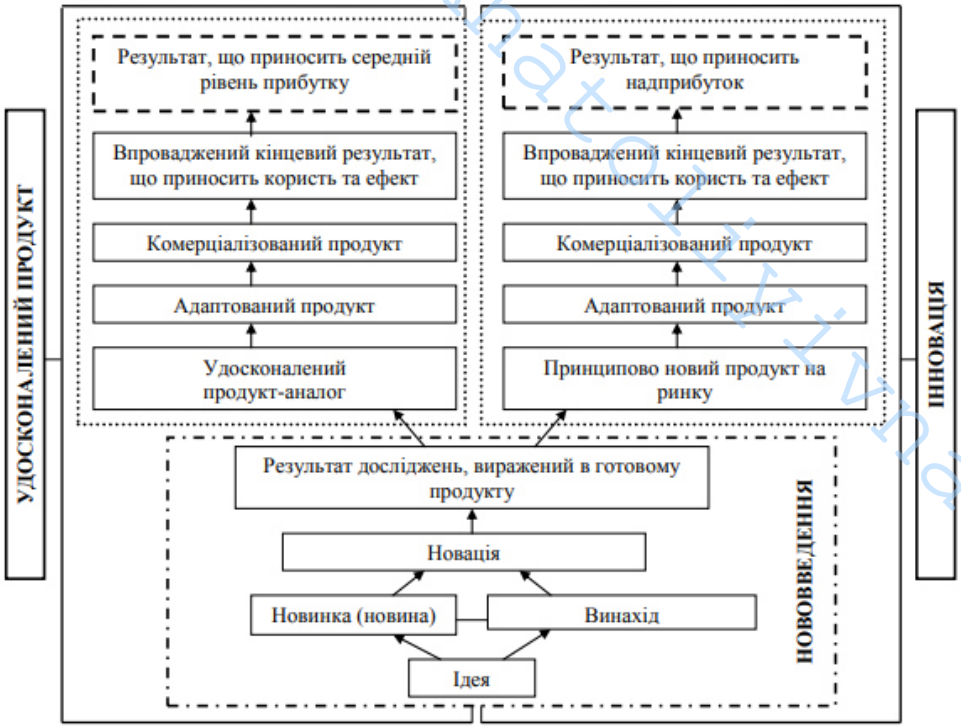

Рис. 1.1. Структурно-блочна схема складових елементів інновації

Vitko Diana Anatoliivna

Інновації можемо також віднести до вкладень інвестиційного капіталу, а саме у нововведення. Завдяки цим процесам відбуваються в підприємницькій діяльності якісні та кількісні зміни. Науково-виробнича діяльність безпосередньо пов'язана з інноваціями, оскільки він них залежать подальші етапи розвитку у галузі. Існує декілька видів зародження ідеї нововведення, які існують на сьогоднішній день. Інтенцією називають пропозицію чи проект, ідею, які після обробки створюються в інновацію. Різні рекомендації, поради з приводу покращення організаційної, науково-технічної, комерційної чи виробничої діяльності, які націлені на створення та розвиток інноваційного процесу це – ініціація. Дифузія – хід передачі по комунікаційним шляхам по каналам соціальної системи протягом певного часу. В цьому виді виділяємо інновацію, яка вже була засвоєна та введена в розповсюдження.

До нововведень відносяться технології, ідеї, все що є новітнім для суб'єкта господарювання. Швидкість дифуції це залежний процес інноваційної діяльності. До факторів впливу відносимо: вид передачі необхідної інформації, яка була ознака соціальної системи та нововведення, вид прийнятого рішення.

Інноваційна діяльність займається контролем, підготовкою, засвоєнням та обґрунтуванням залучених нововведень. Під інноваційною діяльністю мається на увазі результат досліджень науки та розробок, які можуть використовуватись в комерційних цілях, для підвищення конкурентоспроможності послуг та товарів на ринку. До неї відносяться:

– виробництво та розповсюдження нових технологій та видів техніки;

– зрушення у структурі між галузями, які впливають на прогрес;

– реалізація довготривалих програм у науково-технічній сфері з великими термінами окупності витрат;

– вкладення коштів у фундаментальні дослідження, які позитивно впливають на зміни у виробництві країни;

Вітко Діана Анатоліївна

– впровадження та розробка технологій та ресурсозберігаючих нових винаходів, які націлені на поліпшення екологічної ситуації, стану населення, тощо.

Інноваційних процес входить до інноваційної діяльності. Він включає в себе усі відносини споживання та виробництва, починаючи він зародження ідеї до реалізації (прикладні, фундаментальні дослідження, проектування та розробка, освоєння, маркетинг, збут).

Взагалі інноваційний процес проходить різні види діяльності через науково технічний прогрес, у зв'язку з цим виникають різні етапи витрат та терміни реалізації. Виходячи з цього, у інвестиційному (виробничому) середовищі процес проходить певні стадії:

– патентування ідеї;

– техніко-економічне та наукове дослідження нових технологій та продукту;

– освоєння експериментальних зв'язків;

– доведеня до виробничого процес на підприємстві;

– отримання в необхідній кількості нового продукту для його збуту.

Інноваційний процес поділяється на 3 форми. Простий внутрішньо організаційний дозволяє створювати та використовувати в межах однієї організації нововведення. Простий між організаційний націлений на розмежовування функцій виробництва та створення нових введень незалежно від функцій споживання. Продукт вже в цій формі процесу становиться предметом купівлі чи продажу. Остання форма інноваційного процесу- розширення. Новітній продукт вже стає новим виробником нововведень. Через постійну конкуренцію між товарами по якості товару, з'являється порушення у системі монополії початкових виробників. Існують способи обміну інноваціями:

- спосіб передачі інформації;

Vitko Diana Anatoliivna

- форма прийняття рішення;

- властивості соціальної системи;

- властивості самого нововведення.

Підготовка, обґрунтування, освоєння й контроль за впровадженням нововведення є інноваційною діяльністю.

Інновації у сучасному світі можемо дорівнювати до вкладень в нововведення, як інвестиційний капітал, котрий в результаті показує якісні чи кількісні зміни серед підприємницької діяльності. Інноваційна частина пов'язана зі створенням нововведень у виробничо-науковій діяльності. Зародження ідеї нововведення може втілюватись у різних видах:

1. Ініціація – рекомендації с приводу удосконалення чи покращення наукової та технічної комерційної чи виробничої діяльності, де метою проекту є запущення інноваційного розвитку та його процесу;

2. Інтенція – пропозиції, ідеї проекту, котрі протягом часу трансформуються в інновацію;

3. Дифузія – процес, в котрому відбувається передача в часі членами соціуму комунікаційними каналами нововведень.

Таким чином дифузія інновації – завдяки одиничному розповсюдженню вже освоєної та впровадженої нової технології – інновації серед незвичних умов. При звичайних умов життя швидкість дифузії при інноваційному процесі відбувається в залежності від певних факторів:

– можливі способи передачі інформації;

– прийняття рішень;

– соціальна системна властивість;

– властивості самого нововведення.

Переважними цілями для України на сьогоднішній день є інноваційний розвиток:

Vitko Diana Anatoliivna

– збільшення значущості технологічних факторів та наукових для уникненняу соціально-економічному розвитку кризових явищ;

– енергозбереження;

– ефективне використання НТП та поява нових ефективних механізмів збереження;

– переобладнання технологій та перебудова структури виробництва для збільшення випуску товарів, які будуть конкурентними та внутрішньому та світовому ринку;

– підвищення експортного потенціалу завдяки галузям виробництва, які безпосередньо містять у собі велику наукову частину, скорочення взаємозв'язку між економікою та імпортом;

– включення у соціально-економічний розвиток країни інноваційних факторів;

– захист та збереження здоров'я людини та її розвиток, як особистості.

На покращення системи планування інноваційною діяльністю впливає організаційний та технічний рівень на підприємствах, який покладається на базу матеріально-технічну та її сучасність до поставлених вимог. Завдяки відповідності можемо систематизувати інформацію, щоб знайти резерви для прискорення прогресу, або наявність можливих напрямів руху для застосування нової техніки.

Завдяки поставленому плану, визначається розрахунок технічного та організаційного рівня на підприємстві , де вже відображається напрям покращення технічного, управлінського та організаційного рівня на виробництві. Також головним при плануванні є нерозривність між оцінкою та аналізом інноваційної діяльності, яка функціонує на підприємстві. Правильніше проводити оцінку технічного та організаційного рівнів завдяки системі часткових, загальних, інтегральних та синтезуючих показників. Головним є функціональна спрямованість, як їхня ознака угрупування.

Vitko Diana Anatoliivna

На сьогодні економіка України знаходиться у деіндустріальній формі, тому щоб покращити ситуацію, треба збільшити інноваційну частину. Ситуація, яка складається наразі прирівнюється до 90-х років 20 ст., коли відбувалась помітна стагнація в економіці та на промисловому виробництві, відповідно до рис.1.2.

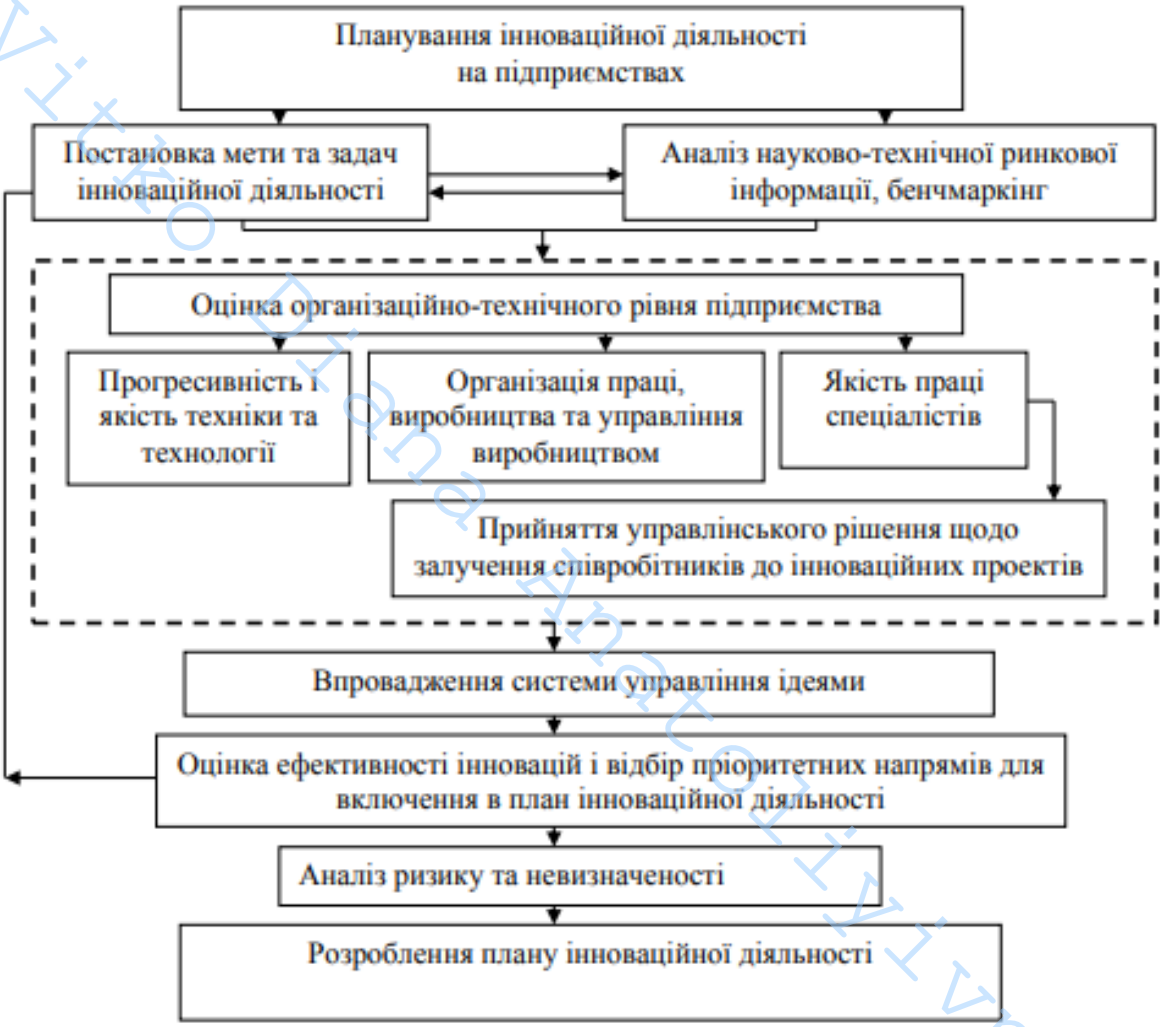

Рис. 1.2. Система планування інноваційної діяльності на підприємствах [13]

На даний момент можемо віднести таки тенденції: на великих підприємствах промисловості зосереджені на інноваційній діяльності; нерівновага серед інноваційної активності та вже фактично виробленого інноваційного продукту; зменшення активності технологій на промислових підприємствах;

збільшення втрат на серійному виробництві. Не зважаючи, що в Україні ставився акцент на інноваційній діяльності, щоб підвищити конкурентоспроможність продукції та послуг, зробити більш автоматизованими та сучасними по умовах роботи виробництво, існує ще багато невиконаних завдань, які поставлені для досягнення мети, тому що без радикальних змін не зможемо побачити перспективи у ближчому майбутньому.

Інноваційний розвиток України потребує суттєвих змін та покращень в інституційній складовій та доступності до інфраструктури та фінансових ринків опираючись на глобальний індекс. Водночас в Україні відбувається диспропорція у введені інновацій на підприємствах та виробництвом ними інноваційної продукції.

При оцінці інноваційної сфери в Україні, можемо виділити 3 категорії проблем, які наразі є основними, тому що впливають на розвиток:

– нестача фінансування зі сторони держави;

– недосконала законодавча база;

– інноваційний потенціал знаходиться на низькому рівні серед промислових підприємств.

В Україні збільшується інтерес до бізнес-інкубаторів та бізнес-ангелів. На жаль, їхня спрямованість та консолідації на інноваційний розвиток у країні не дуже активні зараз. Вважається ризиковим інвестувати в інноваційну вітчизняну діяльність, оскільки іде слабка підтримка зі сторони держави. Додатково гальмує процес інноваційної активності слабке фінансування, які можуть надати лише бюджетні довгострокові ресурси. Якщо переглянути дослід за кордоном, то головною допомогою у розвитку стали податкові пільги. В нашій країні експерти вважають, що цей механізм не буде таким ефективним у застосуванні, оскільки пільги та другі преференції з боку держави не значно впливають на інноваційну діяльність. Переглянувши останні дані у довіднику податкових пільг України, не знайшли пільг, які б відносились до інноваційної діяльності.

Vitko Diana Anatoliyivna

1.2. Економічна ефективність інноваційної діяльності підприємства

На сьогодні головним важелем усіх інновацій та інструментом їх реалізації є галузева транспортна наука. Цей вид логістичної діяльності з кожним роком все більше досліджується, щоб знайти спосіб покращити та зробити більш ефективним рухомий склад. Цифрові технології також провадились на залізничному транспорті і постійно трансформується, тому що постають нові функціональні задачі та з'являються об'єкти управління. Головною метою є збереження збалансованої системи транспорту при впровадженні інновації.

«Ефективність», як категорія серед економістів може трактуватися по різному, це вже залежить від підходу. Основна частина вчених відносить ефективність до поняття взаємозв'язку між витратами та отриманим результатом. Також інша частина економістів вважає, що ефективність – це результат і ці слова є синонімами. Тож можемо вважати, що висновками різної діяльності можуть бути негативні чи позитивні. Категорією, котра показує перевищення результатів в процесі діяльності над витратами називається «ефект» і націлена на позитивний кінець діяльності. Завдяки результату відображається ступінь досяжності цілей.

Головним питанням постає, як досягти результату та скільки це буде коштувати. Оскільки діючість ефекту може відрізнятися в залежності від кількості витрачених витрат та навпаки.

Питання щодо розуміння та визначення категорії «ефективність» досліджувались представниками зарубіжної та вітчизняної класичних шкіл [15] та набули подальшого розвитку в сучасних наукових працях [22]. За останні десятиліття погляди вчених і практиків щодо змісту ефективності як економічної категорії та визначення фундаментальних засад відокремлення її показників значно зблизилися, але не дивлячись на це багато питань ще залишаються недостатньо розробленими та дискусійними [10]. В процесі еволюції дослідження

Кічко Діана Анатоліївна

даної проблеми науковцями були виділені наступні підходи [18]: «альтернативної вартості», «оптимальність Паретто», «продуктивності факторів виробництва», «ресурсний», «витратний», «результативний», «цільовий», «потрібнісний», «статико-динамічний». Кожен з цих підходів трактував ефективність з різних позицій: - підхід альтернативної вартості розглядає ефективність як відношення того, що підприємство дійсно виробляє (реалізує), до того, що дане підприємство могло б виробляти (реалізувати) при наявних ресурсах, знаннях та здібностях [14]; - оптимальний підхід - як такий стан економіки, при якому неможливо поліпшити становище хоча б одного суб'єкта, не погіршуючи при цьомустановища інших [25]; - підхід «продуктивності факторів виробництва» - як використання мінімальної кількості ресурсів для виробництва даного обсягу продукції, виробництво даного обсягу продукції при мінімальних середніх загальних витратах [21]; - ресурсний підхід – отримання певного результату на одиницю використовуваних ресурсів [1]; - витратний підхід – як результативність роботи підприємства відносно або величини ресурсів, або величини їх витрат у процесі виробництва [14]; - результативний підхід – як результативність тобто співвідношення результатів діяльності та ресурсів, які витрачено для досягнення цих результатів [17]; - цільовий підхід - як здатність системи досягати визначених цілей за допомогою раціональних дій її складових [22]; - потрібнисний підхід – як відношення цілей до потреб, ідеалів або норм [2]; - статико-динамічний підхід базується на розгляді ефективності у часі. В даному підході визначається статична й динамічна ефективність [18];

Часто трапляється при оцінці в інноваційних проєкта ефективності, котрі базуються на методах оцінки ефективності. Слід зауважити, що вони не повноцінно можуть проводити оцінку, оскільки використанні та створені інноваційного продукту зазвичай, бере участь велике коло учасників, чим з інвестиційними проектами. Не зважаючи на нову ідею та продукт, він повинен

Vitko Diana Anatoliivna

завоювати довірю споживача, щоб бути успішним на ринку, згідно табл.1.2. Пропорційно до ризикованості проекту зростає його можливий прибуток.

Таблиця 1.2

Підходи до визначення показників ефективності інноваційної діяльності

Автор	Підхід до визначення ефективності
М.П. Голік	визначається за допомогою системи показників двох рівнів: науковотехнічного, до визначальних чинників якого належать рівень удосконалення обладнання, технічних процесів, ступінь механізації та автоматизації виробництва, технічний рівень продукції тощо; та економічного, визначення якого полягає в економії витрат виробництва [1]
Ю.М. Бажал	вимірюється абсолютними (показник прибутку від запровадження інновацій охоплює економію від зниження собівартості та від підвищення ціни внаслідок нової якості техніки чи продукції) та відносними показниками (оцінюють цей прибуток обсягами витрат, інвестицій, продукції, терміном окупності витрат тощо) [6]
Р.А.Фатхутдінов	визначається на організаційно-технічному рівні виробництва. Показники організаційно-технічного рівня виробництва діляться на власні, узагальнювальні, комплексні, значення яких використовується як для його оцінки й аналізу, так і для стратегічного прогнозування [7]
О.І.Волков, М.П. Денисенко та інші	виділяється кілька видів ефективності, залежно від призначення проекту: − народногосподарську економічну ефективність, яка відображає кінцеві результати реалізації інновацій загалом по національній економіці, тобто інтегральний ефект інновацій у розробників, виробників, споживачів; − комерційну ефективність, яка враховує фінансові результати учасників інноваційного проекту; − бюджетну ефективність, яка враховує вплив інноваційного проекту на видатки та доходи бюджетів різних рівнів [8, с. 601]
С.В. Ільенкова	розрізняються поняття ефективності та результативності. Результативність характерна ступенем задоволення потреб зацікавлених сторін, а ефективність є критерієм того, як саме з економічного погляду використовують ресурси підприємства для забезпечення певного рівня задоволення зацікавлених сторін [9, с. 124]
Рекомендації Організації Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО)	використовуються наступні показники: чистий дисконтований дохід; внутрішня норма прибутку або коефіцієнт дисконтування, проста норма прибутку; проста норма прибутку на акціонерний капітал; коефіцієнт фінансової автономності проекту; коефіцієнт поточної ліквідності; термін окупності інвестицій, спрямованих на реалізацію інноваційного проекту [10]

Слідує виділити серед видів ефективності базові, вони частіше зустрічаються серед наукових праць. В пріоритетних серед наукових досліджень є такі види: соціальна, економічна, екологічна та науково-технічна. Вони всі характеризують ефективність з різних сторін, але взаємопов'язані між собою.

Оскільки відбувається визначення загальної оцінки та якості в ефективності інноваційних процесів. Для оцінки ефекту протягом життєвого циклу треба в інноваційній діяльності враховувати особливості. На підприємстві комплексний розвиток та зростання добробуту працівників, можна здійснювати завдяки економічному ефекту у вигляді прибутку.

У деяких роботах [12, с. 342; 10, с. 266; 17, с. 12] виділяється локальна та загальноекономічна ефективності, проте вони відносяться до різних класифікаційних ознак: за місцем одержання [17, с. 12], за рівнем виникнення [16, с. 266], за сферою застосування [3, с. 342]. Визначається загальна ефективність в загальному обсязі по підприємству, а локальна по стадіям на виробничому процесі, або споживання. В даній класифікації є поліморфність, яка пояснюється по ознаках сери та мети діяльності. Особливістю процесів інноваційної діяльності є багатоетапність та складність протягом усього життєвого циклу. Практично немає розбіжностей у виділенні таких класифікаційних ознак: за ступенем збільшення ефекту [16, с. 266; 17, с. 12] – первісна та мультиплікативна; за методами розрахунку - абсолютна та порівняльна [13, с. 342; 17, с. 12]. Абсолютна та порівняльна ефективності визначаються відповідно за всіма ресурсами і витратами підприємства та за варіантами використання ресурсів і витрат. За використанням можливостей [23, с. 342] або залежно від взаємодії з середовищем [16, с. 266; 18, с. 281; 19, с. 580;] виділяють внутрішню та зовнішню ефективності. При цьому в роботі [19, с. 580] внутрішня ефективність класифікується в залежності від масштабів виробництва: рівень фірми, рівень філії, рівень організаційної одиниці, рівень виробництва, рівень продукції. Ефективність внутрішня показує співвідношення результату та витрат на підприємству, а

Vitko Diana Anatoliyivna

зовнішня – частку підприємства на ринку та можливі варіанти створення новітніх сфер підприємництва, які будуть потенційно можливими.

Інноваційна діяльність може класифікуватись, як показано на рис. 1.3 відповідно до використанних ознак, котрі залежать від взаємодії середовищаіновацій, які можуть робити на рівні підприємства та ринку. За методами розрахунку виділяють абсолютну та порівняльну ефективності [17, с.12; 18, с. 342]. Порівняльна та абсолютна ефективність базуються відповідно за всіма витратами та ресурсами на підприємстві та також за можливими варіантами їх використання. Окремі види ефективності, пов'язані зі специфікою мети визначення ефективності [8, с. 26; 83, с. 342; 10, с. 281; 11, с. 155], пов'язані за специфікою мети визначення ефективності:

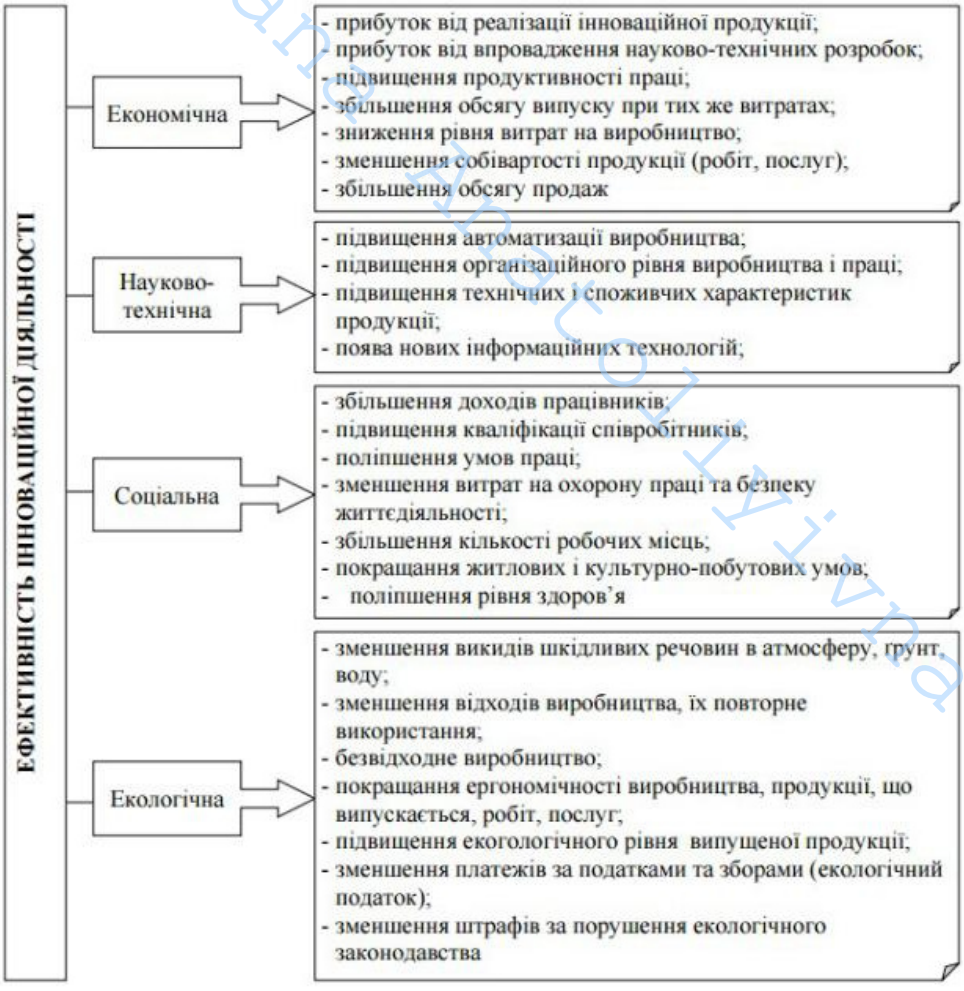

Рис. 1.3. Класифікаційні ознаки ефективності інноваційної діяльності

Вітко Діана Анатоліївна

- за об’єктами визначення: діючого виробництва, капітальних вкладень, розвитку науки і техніки, зовнішньоекономічних зв’язків, охорони навколишнього середовища: за об’єктами визначення: діючого виробництва, капітальних вкладень, розвитку науки і техніки, зовнішньоекономічних зв’язків, охорони навколишнього середовища [3, с. 342];

- залежно від витрачених ресурсів: ресурсну та витратну; з погляду часу: статичну та динамічну [18, с. 281].

- залежно від цілі: потрібнісну, результативну, витратну [8, с. 26]. Потрібнісна ефективність визначається відношенням цілей до потреб, ідеалів і норм; результативна – відношенням досягнутого результату до намічених цілей; витратна виявляється у вигляді відношення досягнутих результатів до витрат. - залежно від виду результату: проміжну, кінцеву та змішану [11, с. 155].

Внаслідок того, що класифікація – це метод теоретичного узагальнення та прогнозу, особливостями якої є забезпечення визначення понять відповідно до правил і законів логіки, вдосконалення та упорядкування економічних явищ, а також забезпечення пізнання об’єктів, їх сутності та внутрішніх властивостей [11, с. 32–33], слід вважати, що всі загальновідомі дані можливо сформувати в класифікацію, яка не буде включати протиріччя. Таким чином буде взаємозаключатися уся доступна інформація на сьогоднішній день, для більш точних розрахунків цього поняття.

Базуючись на загальних класифікаціях по ефективності, слід вважати, що головними видами можемо виділити ти, котрі більше схиляються до особливостей в діяльності.

Будемо враховувати, що раціональніше треба в життєвому циклі використовувати на етапі становлення продукту в процесі виробництва та введення в ринковий сегмент , період зростання (стабільності) та на зменшенні попиту товару. Використовуються різноманітні ознаки при класифікації ефективності зі сторони витрат (ресурсів), згідно наданої інформації у табл. 1.3

Vitko Diana Anatoliyivna

Таблиця 1.3

Класифікація ефективності інноваційної діяльності

Класифікація	Вид
За місцем отримання	- локальна; - регіональна; - галузева; - загальнодержавна.
За наслідками	- економічна; - науково-технічна; - соціальна; -екологічна.
За етапами життєвого циклу інновації	- зародження продукту; - виведення на ринок продукту; - занепад продукту.
За характером виникнення витрат	- ресурсні; - витратні.
За методом визначення	- абсолютні; - порівняльні.

Vitko Diana Anatoliivna

Так, в науковій літературі характер інновації відображається в наступних класифікаційних ознаках: за сферою впровадження [3, с.122; 54, с.7; 55, с.252], виникнення [26, с.191]; за етапами НТП [14, с. 5]; за технологічною структурою [17, с.804]; за змістом [18, с. 91]; за формою [9, с. 53]; за результатом [6]. Незважаючи багатогранність трактування класифікаційних ознак науковці одностайні щодо виду інновацій, а саме: процесні, продуктові, організаційні (управлінські,), технологічні, екологічні, соціальні, фінансові, маркетингові. За масштабом [7, с.804; 61, с.8; 6; 16, с.192] інновації розподіляються на локальні, глобальні, галузеві, підприємницькі, національні, проте в наукових працях їх також відносять до таких класифікаційних ознак, як ієрархічний рівень [8, с.91], сфера розповсюдження [2, с.376]. За радикальністю виділяються базисні, покращувальні, псевдоінновації, імітаційні. Проте в наукових працях вони є складовими різних ознак: ступінь новизни [6, с.192], ступінь інтенсивності [4, с.5; 3, с.122], глибина змін [2, с.376; 7, с.804]. Діяльність в інноваціях ефективності визначається, як категорія, котра базується на певних результатах. Вони

виглядають, як процесні, продуктові, управлінські інноваційні тріади, котрі треба, щоб реалізувати та впровадити інновації, інтереси та цілі в якісних та кількісних показниках. Оскільки результат показника впливає на ефект та навпаки. Наявність та правильне функціонування забезпечує безперебійний ефективний процес інноваційної діяльності, з метою досягнення поставлених цілей, згідно табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Критерії та показники оцінки ефективності інноваційної діяльності

Підходи до оцінки ефективності	Показники оцінки ефективності інноваційної діяльності
Короткострокові критерії ефективності інноваційної діяльності	
Оцінка ефективності інноваційних проектів без урахування фактору часу	Економічна додана вартість; період окупності інвестицій; облікова норма рентабельності тощо.
Оцінка ефективності внутрішніх ресурсів для впровадження інновацій	Продуктивність діяльності; ефективність; якість; гнучкість; задоволеність тощо.
Оцінка ефективності організаційних інноваційних проектів	1. Ефективність системи управління, яка виражається через кінцеві результати: обсяг випуску продукції; прибуток (збільшення); собівартість (зниження); якість продукції. 2. Утримання та організація процесу управління: продуктивність; економічність; адаптивність; гнучкість; оперативність; надійність. 3. Раціональність організаційної структури: ланковість системи управління; рівень централізації функцій управління тощо.
Середньострокові критерії ефективності інноваційної діяльності	
Оцінка економічної ефективності інноваційних рішень з урахуванням фактору часу	1. Інтегральний показник ефективності (чистий дисконтований дохід) – NPV 2. Внутрішня норма прибутковості (дохідності) – IRR (Internal Rate of Return) 3. Рентабельність інвестицій в інноваційний проект – PI (Profitability Index) 4. Дисконтований період окупності інноваційного проекту – DPB (Payback Period)
Оцінка інноваційних рішень на основі бенчмаркінгу	1. Конкурентоспроможність інноваційних рішень. 2. Критерії відповідності сегментів ринку можливостям. реалізації потенціалу підприємства при роботі на них. 3. Критерії ризикованості інноваційних рішень
Довгострокові критерії ефективності інноваційної діяльності	
Оцінка ефективності інноваційного розвитку на основі прогнозування	1. Прогнозування результатів реалізації інноваційних проектів. 2. Прогнозування змін та впливу чинників, що впливають на ефективність реалізації інноваційних рішень. 3. Врахування впливу зовнішнього середовища.

Джерело: систематизовано автором на основі опрацювання [2; 8; 9; 10; 13; 14]

Vika Diana anatoliyivna

Орієнтуючись на таблицю, де видно систематизовану основу підходів базуючись на часовій моделі. Таким чином, можемо вважити, що оцінка ефективності відбувається на підприємстві з інноваційною діяльністю за короткими по терміну критеріями, котрі націлені на дослідження питання. Середньострокові критерії покладаються на оцінку рівня конкурентів в питанні інноваційних рішень. Критерії на довгий термін визначаються переумовами розвитку інновацій на підприємстві, відповідно до рис. 1.4.

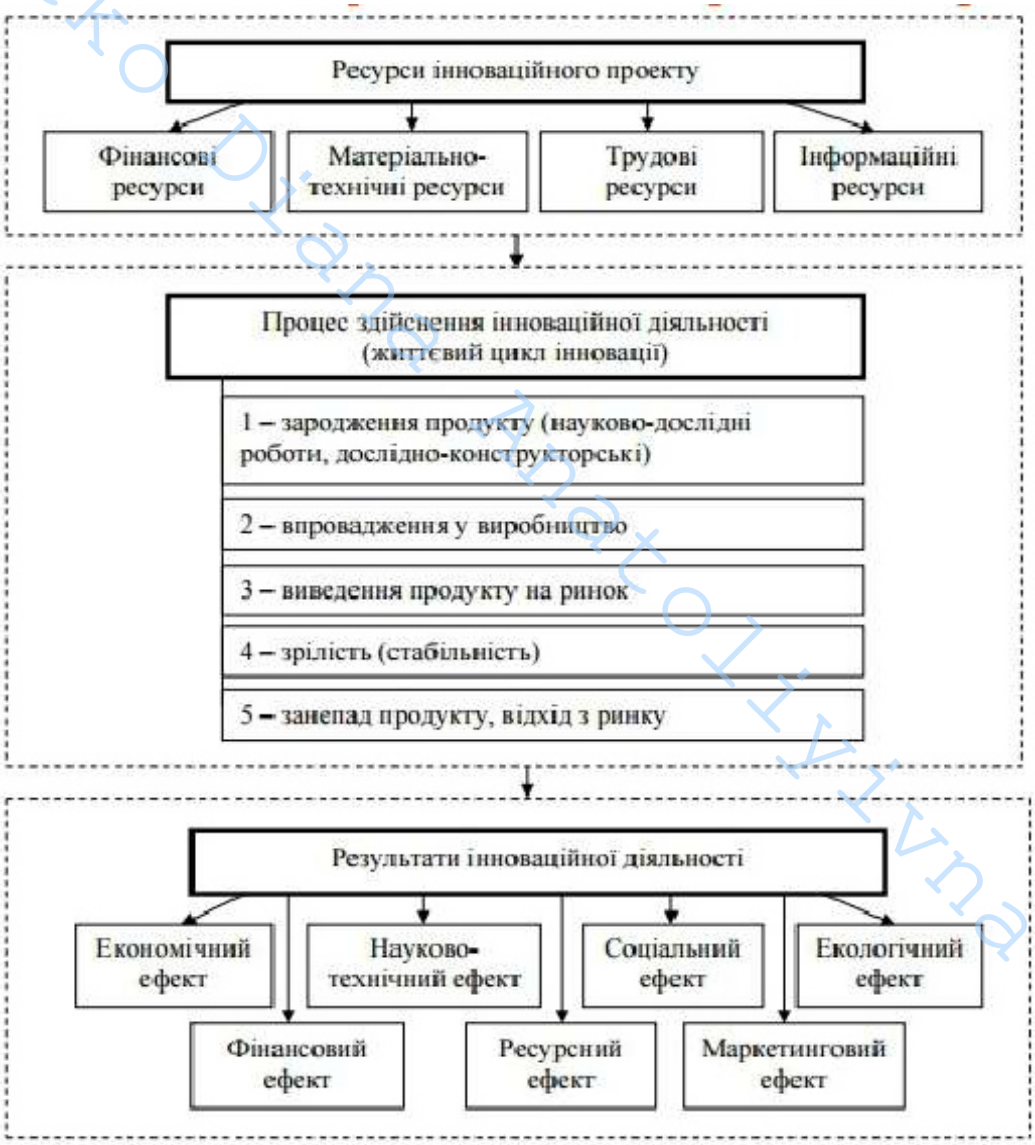

Рис. 1.4 Процеси здійснення інноваційної діяльності

Vitko Oleg Anatolijovych

Ефективність забезпечує інноваційній діяльності координацію потрібної кількості ресурсів на певних етапах життя інноваційного продукту, щоб досягти поставлених цілей та показників. Тому, для процесу характерні певні властивості. До основних відноситься механізм забезпечення при управлінні інноваціями, а саме: невизначеність ризиків та результатів, тривалість процесу інновацій, високий вплив на роботу за рахунок людських факторів, немає певних горизонтів для розробки та підсумків дослідження. Сам процес надання та насичення ефективності інноваційними характеристиками повинен проводитись в максимально короткий термін при найменших витратах. Оскільки у сучасному світі на першому місці серед конкурентів посідає час реалізації від ідеї до збуту. Доки продукт буде залишатись на ринку з монопольною ціною та незвичаними новими властивостями для продукту. Щоб забезпечити та підтримати в ефективному стані інноваційну діяльність, треба планувати та враховувати майбутні витрати для впровадження продукту на ринок.

Інноваційна діяльність на залізничному транспорті — це комплексний процес створення нових або удосконалення існуючих транспортних послуг (товарів) на основі розробки, впровадження прогресивних техніко-технологічних, організаційно-економічних та управлінських рішень, комерціалізації сучасних споживчих форм; охоплює етапи життєвого циклу товару (послуг) від зародження ідеї і до впровадження інновацій у виробництво [3].

На залізничному транспорті існує певна специфіка та особливості інноваційної діяльності. Оскільки це є наймаштабніша галузь перевезень в нашій країні за об’ємами вантажообігу, відома великими капітальними вкладеннями, інерційністю розвиток інших галузей залежить від залізничного транспорту. Слід зауважити, що цей вид транспорту відносить до енергозатратної та матеріаломісткої галузі, де застосування інновацій можуть значно вплинути на скорочення витрат в межах країни. Враховуючі ці перспективи кожні 10 років АТ «Укрзалізниця» розроблює стратегічний план розвитку у своїй галузі, на даний

Вітко Діана Анатоліївна

момент заплановані заходи дійсні до 2030 року. Не зважаючи на те, що інноваційна частина повинна бути в пріоритеті серед запланованих дій, щоб розвинути необхідні напрями розвитку, але підприємство вирішило обмежитись ними. За останні роки інноваційна діяльність була направлена у розвиток інформаційних технологій, налагодженню логістичних зв'язків, або покращення сервісу обслуговування, що в результаті націлено на покращення якості сервісу для споживачів.

Транспортна стратегія охоплює усі види транспорту в нашій країні та націлена на покращення якості наданого сервісу, збільшення вантажообігу та завоювання транзитного шляху між Європою та Азією. До цілей в напряму залізничного транспорту відносить реконструкція та ремонт колій, щоб поліпшити їх якість, зменшити амортизаційний знос локомотивів.

1.2. Оцінка ефективності інноваційної діяльності підприємства

Вибір правильної системи оцінювання ефективності інноваційної діяльності на підприємстві, потребує виділення критеріїв, котрі будуть характеризувати ступінь досягнення запланованих цілей та рівня віддачі залучених ресурсів, в цьому випадку звертаються до кількісного та якісного підходів визначення ефективності.

Питання щодо розуміння та визначення категорії «ефективність» досліджувались представниками зарубіжної та вітчизняної класичних шкіл [14–18] та набули подальшого розвитку в сучасних наукових працях [14]. За останні десятиліття погляди вчених і практиків щодо змісту ефективності як економічної категорії та визначення фундаментальних засад відокремлення її показників значно зблизилися, але не дивлячись на це багато питань ще залишаються недостатньо розробленими та дискусійними [9, с. 6–7].

Вітко Діана Анатоліївна

Якщо розглядати ретельніше питання економічної ефективності в інноваційній діяльності, можна виділити певні особливості, які будуть відрізняти від основного визначення ефективності в інших видах діяльності:

– оцінка ефективності інновацій, котрі необхідні при розрахунках не лише на загальний дохід, тобто корисний результат. Його отримують протягом усього періода корисного застосування нововведень, особливо його приріст в порівнянні з прототип ними аналогами. Завдяки оцінці порівняння ефективності нововведень показується на вибір самого кращого варіанту з числа усіх можливих, котрий буде ліпше впливати на економічні показники в процесі господарської діяльності на підприємстві;

– оцінка ефективності інновацій потрібна для проведення розподілу, що трансформується у нововведені, оскільки ідея, що створили завжди буде чимось новим, а вже у фінальному впровадження утворюється в інновацію чи в доповнений продукт. Цей процес пов’язаний з тим, що характеристики по новому продукту в більшій частині вже відомі, в той час інновації застосовують нетипові характеристики;

– оцінка ефективності в інноваційних проектах поділяється на певні методи, вони базуються на системі оцінки показників, котрі враховують державні інтереси, або ж споживачів, виробників, інвесторів та показують потрібні показники для кожного, при тому враховуються у процесі проведення роль кожного елемента при інноваційній діяльності;

– в методах ефективності інноваційної оцінки також включаються показники, котрі показують загальний (інтегральний) ефект, котрий йде від експлуатації, виробництва та створення нововведень. Завдяки комплексній оцінці, чи за іншою термінологією угазальнюючій, в процесі кожного упровадження інновацій відбувається розподіл;

Vitko Diana Anatoliivna

– в інноваційній діяльності правильніше використовувати не лише методи дисконтування, але ануїтету та компаундингу. В такому випадку, виникає можливість проводити розрахунки економічного ефекту щорічно для корисного використання нових введень, які пов'язані з системою показників ефективності по поточним господарським процесам, котрі відбуваються в економіці. Завдяки цьому варіанту відбувається оцінка економічної ефективності по всіх етапах впровадження інновацій, в результаті чого, складається прогнозний показник ефективності.

Щоб зробити розрахунок комплексної та об'єктивної оцінки діяльності інновацій, треба відмітити сутність категорії, визначити її підходи та зміст, виділити певні особливості ефективності в інноваційній діяльності. Згідно економічного словника, ефективність – це виконання цілі серед певних показників результату проекту, процесу чи операції з врахуванням мінімальних витрат. Визначення пройшло процес адаптації до сучасних особливостей та нюансів інноваційної діяльності. На сьогодні вважається, що додаткові витрати не несуть у собі погіршення, а навіть покращують та удосконалюють процес введення інновацій. Виходячи з цього, можемо вказати на те, що ефективність діяльності інновацій це характеристика комплексу, котра втілює в собі показник результату введення інновацій до витрачених ресурсів, також можливістю досягати цілей, спроможністю до стійкої життєдіяльності серед конкурентів на ринку.

Для оцінки результатів використовують традиційну модель. Вона базується на аналізі показників рентабельності та прибутку. На сьогодні цього не достатньо, щоб зробити оцінку в діяльності, котрі націлені на перспективу. Щоб збільшити частинку ринку, яке охоплює підприємство, треба залучити додатковий капітал для побудови техніко-технологічної бази, підвищення кваліфікаційного рівня працівників та розробки у науковій сфері. Такі заходи потребують великих затрат, які одразу не зможуть окупитись для підприємства і також ризиковими, оскільки не відомо через який обсяг часу отримаємо прибуток. Однак , це не говорить про

Vitko Dina Anatoliivna

не перспективність підприємства та його збитковість. Загальний результат дасть показник прибутковості, щоб промоніторити поточну ситуацію, характеристики ситуацій і також здійснити оцінку поточних можливостей для виконання стратегічних цілей. На сьогодні для цієї оцінки підприємства в країні актуальним є пошук підходів, котрі допоможуть вирішити це питання.

В науковій літературі [11, с.7; 17, с.10] вихідною умовою при здійсненні оцінки є формування мети – основного завдання, яке слід вирішити в результаті оцінки. Визначена мета дозволяє встановити повне і правильне найменування об'єкта та предмета оцінки, підкреслюючи при цьому, що неправильно сформульована мета спричиняє використання неадекватної методики і внаслідок цього помилковий результат в оцінці [15, с.7]. На основі цього формується об'єкт та мета.

Об'єкт дослідження – це те, що породжує проблемну ситуацію, і на що спрямовується процес пізнання. Об'єкт є відносно автономним і має чіткі межі [13, с. 14]. Об'єкт і предмет як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове [14, с. 219].

Визначення принципів, критеріїв, показників, методів оцінки визначає базу, підґрунтя оцінки [15, с.7; 16, с.181; 17, с. 10; 18, с. 72]. Так, принципи – це основні правила, вихідні положення з погляду цілеспрямованості, системності, структури, логіки та організації розробки [8, с. 294].

Критерій – це ознака, на основі якої формується оцінка якості економічного об'єкта, вимірник такої оцінки. Він покликаний відобразити об'єктивну дійсність, бути таким, що вимірюється кількісно і повністю відображати специфічну природу явища, що вивчається [15, с. 33]. При цьому показник – узагальнена кількісна характеристика соціально-економічних явищ чи процесів у їх якісній визначеності в умовах конкретного місця і часу [15, с. 33]. Підкреслимо, що поняття «критерій» та «показник» не є ідентичними, оскільки критерій виступає як мірило оцінювання, а показник – це форма виразу оцінювання [15, с. 33].

Vitko Diana Anatoliivna

Орієнтуючись на ці поняття помемо побудувати оціночну модель технології (рис. 1.5)

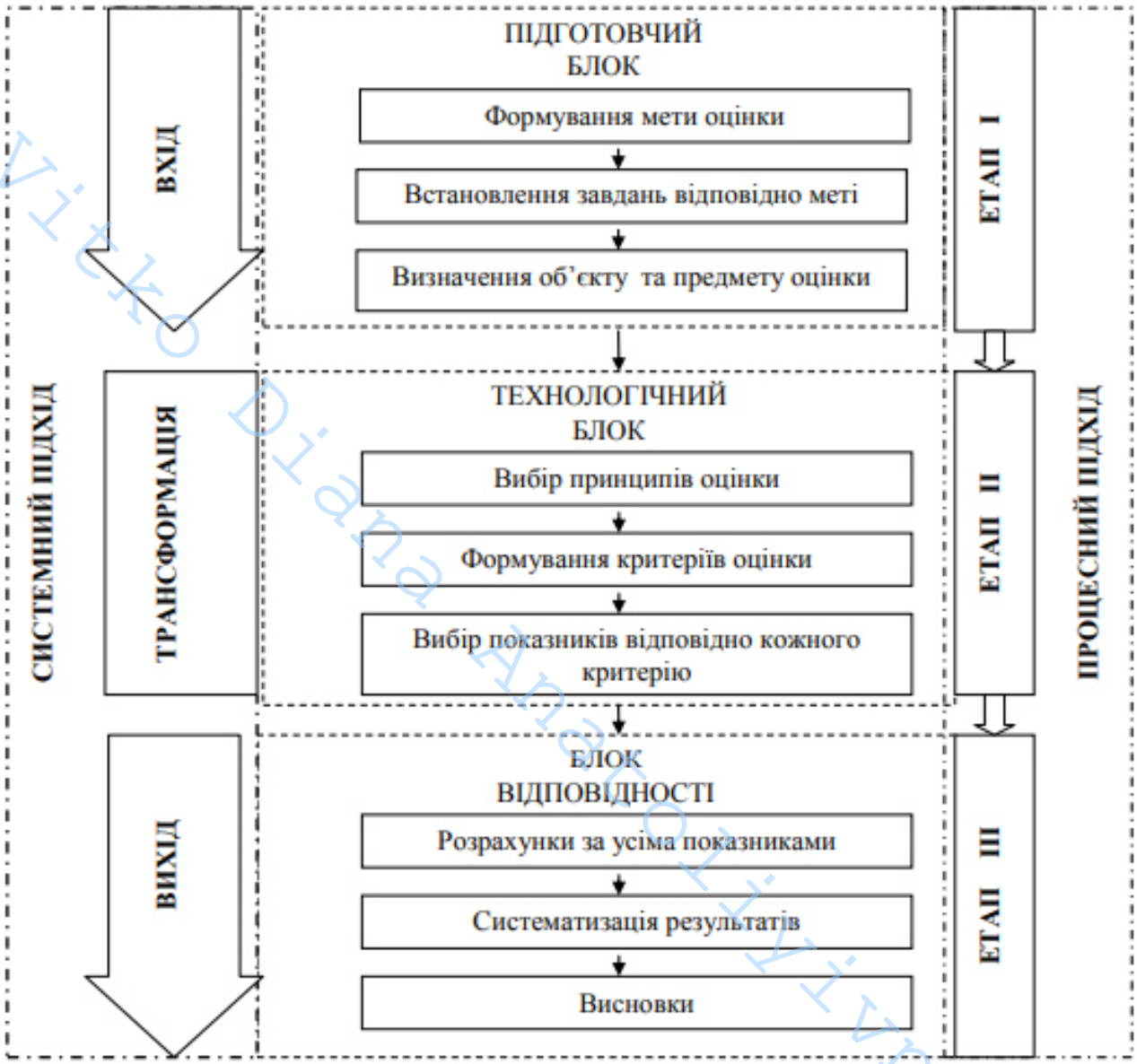

Рисунок 1.5. Структурно-блочна схема процесу оцінки

На сьогоднішній день вагомого значення у процесі оцінки ефективності інновацій на підприємстві набув вартісний підхід. Він передбачає оцінку результатів прийняття рішень і враховує динаміку змін у зовнішньому середовищі. Завдяки змінам управлінських рішень постає мета їх оптимізувати, щоб зробити

сучасним управління. Однак ці зміни можуть впливати вартісно на інноваційний проект і також потребує застосування нових підходів до реальної оцінки. Головними аспектами вирішення цього завдання є дисконтування у грошових потоках з залученням показників оцінки ефективності у інноваційних рішеннях. Зараз в сучасній термінології «стрімкі» інновацій за вже знайомими економічними вказівками не є ефективними. Вони не враховують можливих ризиків, які можуть з'являтись в процесі прийняття рішень. Завдяки цьому стали більше звертати увагу на застосування теорії реальних опціонів, де "можливості…. менеджменту ухвалювати певне рішення із обумовленими витратами на впровадження цього рішення в певний період часу" [4, с. 227]. Як визначає автор, цей метод є додатковим інструментом для різних договірних процесів.

Позитивні значення критеріїв надають можливість підприємству ефективно працювати протягом короткострокового періоду, але слід зазначити, що на більший проміжок часу треба враховувати критерії ефективності у середньому строку, до них відноситься:

1. Конкурентоспроможність;
2. ризиковість;
3. відповідність потенціалу.

Основною проблемою, яка виникає при умові реалізації та прийнятті рішення стає потрую нестандартних підходів до загальних показників оцінки, а саме поділ на групи показників ефективності на випереджувальні та запізнілі фактори. Запізнілі показники націлені на результат в діяльності на кінці періоду та відповідають за минулий. Випереджувальні індикатори займаються оцінкою поточних процесів та базуються на успіху до досягнення поставлених цілей.

До критеріїв на довгий строк оцінки ефективності в інноваційних рішеннях включається тенденція змін у показниках, яка базується на результатах їх впровадження завдяки математичним моделям та методам прогнозування (див. табл. 1.5).

Вітко Діана Анатоліївна

Таблиця 1.5

Критерії оцінювання ефективності інноваційних рішень

Підходи до оцінки ефективності інноваційних рішень	Завдання	Показники
Короткострокові критерії ефективності інноваційних рішень		
Оцінювання ефективності діяльності	Оцінити ефективність внутрішніх ресурсів для впровадження інновацій	продуктивність діяльності; ефективність; якість; гнучкість; задоволеність;
Середньострокові критерії ефективності інноваційних рішень		
Оцінювання ефективності інноваційних проектів	Вибрати альтернативи інноваційним рішенням та обґрунтувати їх ефективність	– NPV – чистий приведений дохід; – PI – індекс прибутковості; – IRR – внутрішня норма прибутковості; – PP – період окупності;
Оцінювання ефективності інноваційних рішень на основі бенчмаркінгу	Оцінити ефективність інноваційних рішень на основі порівняння з конкурентами чи аналогами	– конкурентоспроможність інноваційних рішень; – критерій відповідності сегментів ринку можливостям реалізації потенціалу підприємства при роботі на них; – критерій ризиковості інноваційних рішень;
Довгострокові критерії ефективності інноваційних рішень		
Оцінювання ефективності інноваційного розвитку на основі прогнозування	Оцінити ефективність інноваційних рішень на основі визначення тенденцій зміни показників їх впровадження та використання	– прогнозування результатів реалізації інноваційних рішень; – прогнозування змін та впливу чинників, що впливають на ефективність реалізації інноваційних рішень; – врахування впливу зовнішнього середовища на реалізацію інноваційних проектів.

Будемо враховувати при інноваційній ефективності підприємства надається баланс між різними сферами діяльності та під час різних етапів прийняття рішення. Виходячи з цього, заснувався цикл організацій і на основі нього виділяють показники.

Головним питанням, яке постає сьогодні є розвиток в компанії інноваційних систем, які необхідні ля ефективної діяльності. Не зважаючи на те, що провелось акціонування «Укрзалізниці» і її поділили на філії, подальшого перспективного результату ми так і не отримали. До щорічних змін та покращення загальної ситуації відноситься:залучення коштів від закондонних та державних інвесторів, оновлення та розвиток старої інфраструктури та рухомого складу, який вже вийшов із експлуатаційного періоду. Тому існують певні показники ефективності, завдяки яким можливо зрозуміти в якому стані підприємство, згідно рис. 1.7.

Vitko Olena Anatoliyivna

Рис. 1.7 Види показників ефективності

Сучасною ідеєю розвитку та підтримки підприємства є залізничний туризм, а кошти будуть залучені завдяки державному та місцевому бюджетам. Ця сфера туризму була не досить розвитку, ще з часів незалежної України. Вона дуже недооцінена і може бути ефективною, прибутковою. Цей вид подорожування має свої цікаві сторони та специфіку, тому і потребує певної методики. За останні два десятки років він повністю послабився і прагне до відтворення. До основних впливових факторів відноситься:

1. Наявність розвинених шляхів залізниці;

2. наявність поряд з залізницею туристичних місць;

3. наявність курортів, в яких будуть зацікавлені туристи;

4. попит залізничного туризму;

5. високе сервісне обслуговування при користуванні залізничними послугами;

6. гнучка цінова політика.

Vitko Diana Anatoliyivna

Висновок до першого розділу

На сьогоднішній день інноваційні процеси стають головним важелем в тому, яке з підприємств буде посідати лікуючі позиції на ринку. Адже в процесі науокмо-економічних досліджень, вчені так і не зупинились н однову визначенні інновацій та інноваційної діяльності.

Таким чином, можемо узагальнити та зупинитися на тому, що інновації – це певні позитивні зміни у застосуванні та впровадженні нових товарів, засобів, форм організацій та ринків.

Також інновації виконують роль інвестицій на підприємтсві, оскільки в резльтаті їх впровадження відбуваються зміни кількісні та якісні. В процесі НТП інноваційні процеси проходять 5 етапів від патентування до вже готового нового продукту. Не зважаючи на монопольну систему, спеціалісти не можуть створювати нескінченну кількість нових послуг та товарів, тому існують певні способи обміну інноваціями.

Інноваційна діяльність повинна призводити до поліпшення ефективності вже існуючих процесів на підприємтсві. «Ефективність», як категорія серед економістів може трактуватися по різному, це вже залежить від підходу. Основна частина вчених відносить ефективність до поняття взаємозв'язку між витратами та отриманим результатом. Часто трапляється при оцінці в інноваційних проєкта ефективності, котрі базуються на методах оцінки ефективності. Слід зауважити, що вони не повноцінно можуть проводити оцінку, оскільки використанні та створені інноваційного продукту зазвичай, бере участь велике коло учасників, чим з інвестиційними проектами. Не зважаючи на нову ідею та продукт, він повинен завоювати довірю споживача, щоб бути успішним на ринку

Ефективність забезпечує інноваційній діяльності координацію потрібної кількості ресурсів на певних етапах життя інноваційного продукту, щоб досягти поставлених цілей та показників. Тому, для процесу характерні певні властивості.

Vitko Diana Anatoliyivna

До основних відноситься механізм забезпечення при управлінні інноваціями, а саме: невизначеність ризиків та результатів, тривалість процесу інновацій, високий вплив на роботу за рахунок людських факторів, немає певних горизонтів для розробки та підсумків дослідження.

Вибір правильної системи оцінювання ефективності інноваційної діяльності на підприємстві, потребує виділення критеріїв, котрі будуть характеризувати ступінь досягнення запланованих цілей та рівня віддачі залучених ресурсів, в цьому випадку звертаються до кількісного та якісного підходів визначення ефективності.

На сьогоднішній день вагомого значення у процесі оцінки ефективності інновацій на підприємстві набув вартісний підхід. Він передбачає оцінку результатів прийняття рішень і враховує динаміку змін у зовнішньому середовищі.

Vitko Diana Anatoliyivna

РОЗДІЛ 2
ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АТ «УКРАЗАЛІЗНИЦЯ»

2.1. Організаційно-економічна характеристика АТ «Укрзалізниця»

Акціонерне товариство «Українська залізниця» – національний перевізник вантажів та пасажирів. Метою діяльності товариства є задоволення потреб у безпечних та якісних залізничних перевезеннях, забезпечення ефективного функціонування та розвитку залізничного транспорту, створення умов для підвищення конкурентоспроможності галузі тощо [14]..

Залізничний транспорт є провідною галузю в Україні серед дорожньо-транспортного комплексу країни. Завдяки ньому вдається перевозити 82% вантажів та 36% пасажирських рейсів, із усіх видів транспорту.

Експлуатаційна мережа нараховує 19,8 тис. км залізниць в Україні, серед яких 47,2% електрифіковано. За вантажообігом ми займаємо 4 місце серед країн Евразії, в трійку увійшла Індія, Китаї та Росія. Не зважаючи на це, обсяг перевезень в рік на 1 км більше в 4 рази, ніж у розвинених європейських країнах.

Підприємство АТ «Укрзалізниця» надає послуги перевезення для населення, це як вантажні так і пасажирські. Розвиток відбувається у монопольному середовищі, тому потенційних конкурентів у галузі немає. На ринку є певні локальні фірми, котрі можуть запропонувати схожі послуги, але за рахунок низького обороту не є для нас конкурентами. [14].

На залізницях функціонують 1492 залізничних станцій, 55 локомотивних і 48 вагонних депо, 110 дистанцій шляху, 69 дистанцій сигналізації і зв язку, 44 дистанцій енергопостачання [8].

Vitko Diana Anatoliivna

АТ “Українська залізниця” – це юридична особа, що утворене відповідно до Закону України “Про особливості утворення публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування”, постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2014 р. № 200 “Про утворення публічного акціонерного товариства “Українська залізниця” [3]. Загальна інформація вказана в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Загальні відомості про організацію – об’єкт дослідження

Назва організації	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ"
Місцезнаходження	03680, Україна, Київ, вул. Єжи Ґедройця, 5
Тип	Акціонерне товариство
Форма власності	Публічна компанія
Послуги	Перевезення
Код ЄДРПОУ	40075815

– До діяльності підприємства відноситься:

– Надання послуг з перевезення пасажирів, вантажів, зокрема небезпечних вантажів, багажу, вантажобагажу і пошти залізничним транспортом у внутрішньому та міжнародному сполученні;

– надання послуг з доступу до інфраструктури залізничного транспорту;

– проектування, будівництво, утримання, експлуатація, реконструкція, ремонт, модернізація, технічне переоснащення об’єктів інфраструктури залізничного транспорту;

– будівельна діяльність;

– діяльність із зберігання та складування всіх видів вантажів, у тому числі тих, що перебувають під митним контролем, а також вантажобагажу, багажу та ручної поклажі пасажирів;

– надання послуг з ремонту вантажних вагонів і контейнерів, ремонту колісних пар, проведення промивально-пропарювальних робіт, а також дезінфекція вантажних вагонів;

Vitko Diana Anatoliyivna

– продаж проїзних документів, виконання робіт та надання послуг з обслуговування пасажирів на станціях, вокзалах та в пасажирських поїздах;

– надання послуг з навантаження, перевантаження, розвантаження, зважування, приймання, видачі та кріплення вантажів, перевірка правильності їх навантаження та кріплення;

– надання послуг з навантаження та вивантаження багажу, вантажобагажу та пошти на залізничних коліях загального та незагального користування;

– 10 .надання послуг з охорони вантажів, прийнятих до перевезення;

– інша діяльність [32].

Статутний капітал товариства становить 229 879 115 000 грн. Статутний капітал товариства поділяється на 229 879 115 простих іменних акцій номінальною вартістю 1000 гривень кожна. Акціонеру товариства належить 229 879 115 простих іменних акцій, що становить 100% статутного капіталу товариства [32].

До стратегії розвитку 2019-2023 років АТ «Укрзалізниця» планується реалізація заходів, завдяки яким вдастся досягти поставлених цілей. Основною метою є збільшити фінансову та економічну стабільність завдяки стійкому розвитку, рентабельності бізнесу та росту доходу. В рамках проекту планується досягти певних цілей:

1. Формувати для покращення операційного результату вертикально-інтегровану структуру, де будуть розділені витрати та доходи відповідно до виду бізнесу;

2. Виконання та здійснення певних заходів, які будуть націлені на усунення фінансово не вигідної діяльності, збільшити доходи завдяки основоному виду діяльності та покращенню ефективності.

Vitko Diana Anatoliyivna

3. Головна ціль – оновити основні фонди завдяки додатковим коштам від оптимізумання витрат.

4. Збільшення частки послуг логістики та створення ефективного оператора логістики.

Під час кризових явищ серед усіх рівнім світової економіки стають в перевазі інновації та інвестиції на підприємстві. Оскільки, завдяки ним, можливо підвищити конкурентність за рахунок, ефективної роботи, зменшення витрат та раціонального використання ресурсів. У підприємства є шляхи розвитку та отримання інвестицій, вони повинні правильно застосовуватись, щоб відбувалось поліпшення технічної та економічної ситуації.

З кожним роком завдяки АТ «Укрзалізниця» ВВП країни зростає на 3%, що дозволяє отримувати додаткові залучення на вантажне перевезенняя. В тому разі, якщо у залізничного транспорту не буде змоги забезпечити усіх бажаючих своїми послугами, бізнес поступово буде користуватися все більше річковим чи авто транспортом, який буде не таким бюджетним в ціні та не зручним в деяких випадках.

Свої корективи до функціонування усього транспорту у світі вніс карантин. Завдяки цьому значно скоротилась кількість рейсів вантажних, але більше постраждали пасажирські перевезення.

Не зважаючи на умови пандемії, залізничний транспорт активно постачав та вантаж, також Укрїна – є транзитним коридором і це надало нам можливість не призупинити діяльність. Завдяки цієї ситуації, у підприємства була можливість відремонтувати та оновити рухомий склад, що позитивно вплине на подальші вантажні рейси. Кількість виручки з вантажу, який було перевезено АТ «Укрзалізниця» зменшився з 72.5 млрд. грн.. до 65 млрд.грн, згідно рис. 2.1.

Вітко Діана Анатоліївна

Минулий 2020 рік був невдалим для залізничного транспорту на пасажирські перевезення, оскільки майже пів року не було повноцінного функціонування рейсів. Як результат зменшення виручки на майже 6 млрд.грн. За цей час у підприємства була можливість привести до ладу рухомий склад та зробити технічний ремонт (рис. 2.2).

Vitko Diana Anatoliyivna

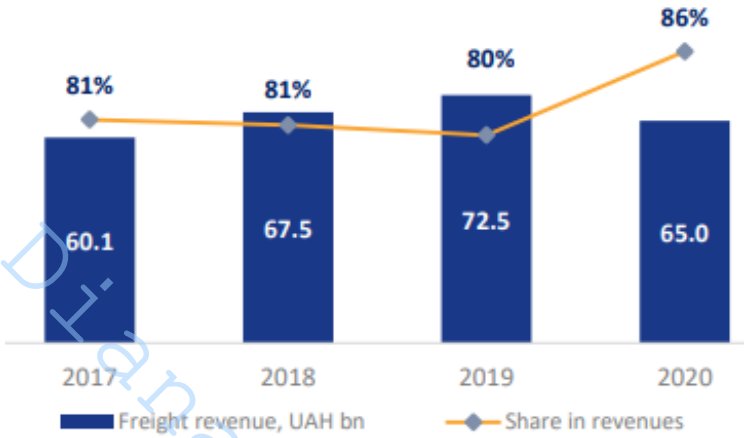

Рис. 2.1. Рівень вантажного перевезення АТ «Укрзалізниця», за 2017-2020 р.р., млрд.грн.

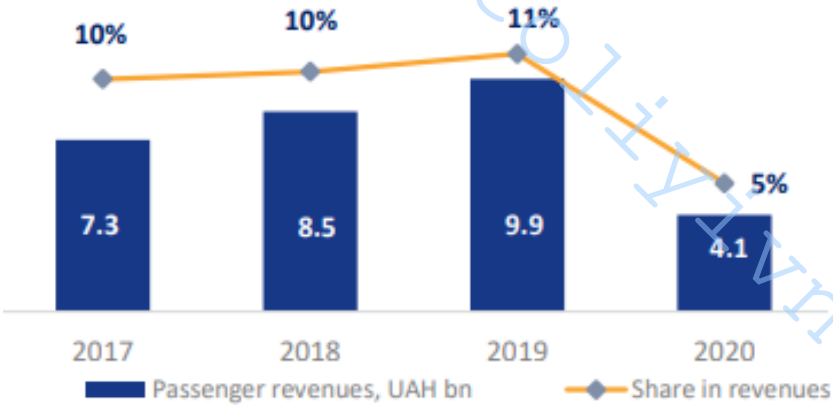

Рис. 2.2. Рівень отриманої виручки від пасажирських перевезень АТ «Укрзалізниця» за 2017-2020 р.р., млрд.грн.

Завдяки призупиненню, залізничний транспорт встановив нові принципи для свого функціонування, які з змогли доповнити та бути корисними у сучасному стані. Ось основні з них:

– ліміти та витрати лише на пріоритетне обслуговування;

– введення спеціального режиму роботи для співробітників: скорочений робочий тиждень, система простоїв;

– робота з банками для фінансування, щоб забезпечити адекватний рівень ліквідності та реструктуризації по заборгованості;

– зменшення непрофільних активів;

– робота у пошуках підтримки зі сторони держави, за рахунок податків та виплат дивідендів;

– розробки IT та системи безпеки.

Департамент кадрової політики та розвитку персоналу являється структурним підрозділом в АТ «Укрзалізниця». Він допомагає координувати та контролювати діяльно сіть з приводу питань кадрової політики, добробуту, професійного розвитку і також навчання персоналу. За регіональними філіями підрозділ здійснює функціонування професійних підготовчих центрів персоналу, з питань, які включені до компетенції Департаменту.

Працює система мотивації та премій, або ж підвищення заробітної плати, щоб підвищити продуктивність співробітників. Головними завданнями постали перед АТ «Укрзалізниця» створення дієвого та ефективного кадрового підрозділу, який зможе організувати комунікаційну частину між залізницею, підприємством та головним управлінням, де будуть залучені кваліфіковані працівники з галузі.

Ат «Укрзалізниця» за період свого існування пройшла певний ряд реструктуризації, а саме з січня 1999 року, коли існувало Головне управління соціальною політикою, кадровою та навчальних закладів. На той час, головними

Vitko Diana Anatoliivna

завданнями були: змінити форму та стиль кадрової роботи, ефективне введення галузевої системи та її створення, нормативна база по кадровим питанням у галузі.

На основі цього була створена єдина нормативна база у галузі по роботі з кадрами, яка надавала системний підхід для вирішення задач та питань кадрового забезпечення, стажування та працевлаштування, роботи з резервом працівників, технічного і професійного навчання, кадрового діловодства та організації змагання у галузі. Для того, щоб процеси було зручно виконувати у повсякденному житті, для працівників з кадрів підприємства та залізниці були систематизовані нормативні документи, згідно рис. 2.3.

Рис.2.3 Структура управління АТ «Укрзалізниця»

Vitko Diana Anatoliyivna

АТ «Укрзалізниця» протягом свого існування потребувала змін у кадровій роботі, щоб відповідати сучасному світу. Була створення система кадрів, яка вже більш автоматизовано працює на сьогоднішній день.

2.2. Аналіз виробничих та фінансових показників господарської діяльності АТ «Укрзалізниця»

В сучасних умовах амортизаційна політика підприємств не відіграє належної ролі, оскільки розглядається поза наявності явної або неявної їх інвестиційної стратегії. У цьому сенсі амортизаційна політика являє собою стратегічний інструментарій, що задає цільові орієнтири управління фінансами та розвитком бізнесу. У найзагальнішому вигляді вона може розглядатися для вирішення двох типів задач, пов'язаних, відповідно з поточним управлінням об'ємом податкових надходжень, і зі стратегічним питанням оптимізації процесу збереження та нарощування виробничого потенціалу підприємства.

За даними табл. 2.1. бачимо, що основні засоби в порівнянні 2018 та 2020 роки зменшились на 7,4 млн.тис. грн., а первісна вартість та знос зросли пропорційно. Баланс в свою чергу коливається він спочатку у 2019 році збільшився на 3.5 млн.тис. грн., а у 2020 році зменшився на 12 млн. тис. грн.

Таблиця 2.2

Аналіз основних засобів АТ «Укрзалізниця» 2018-2020 р.р.тис.грн

Актив	2018	2019	2020
Основні засоби	184 742 767	182 361 393	177 309 981
Первісна вартість	462 883 950	475 036 834	482 430 713
Знос	278 141 183	292 675 441	305 120 732
Баланс	265 508 467	269 009 924	257 709 541

Vitko Diana Anatoliyivna

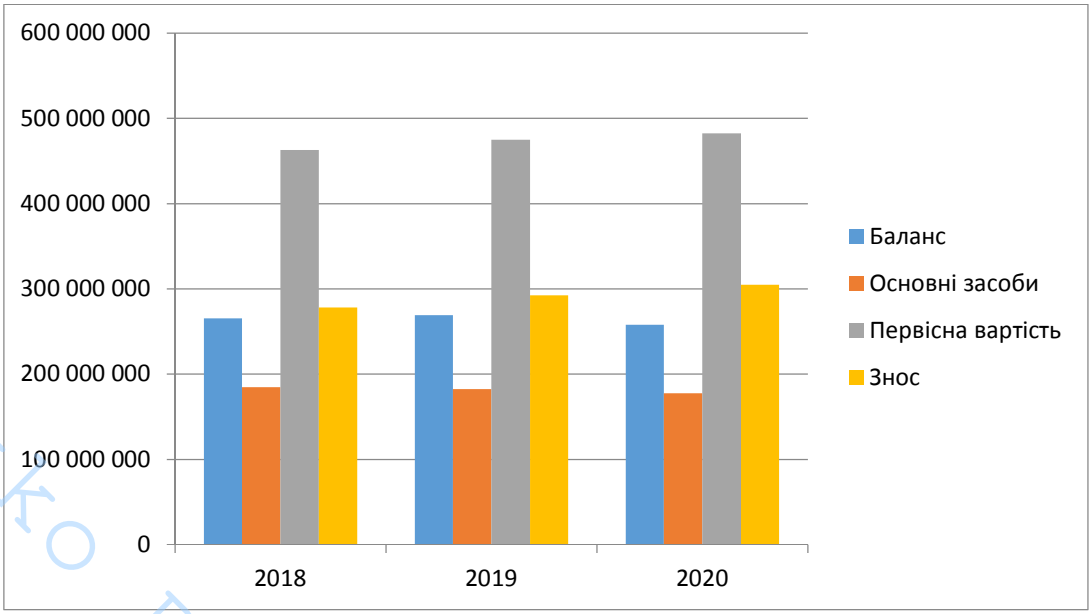

Рис. 2.3. Аналіз основних засобів АТ «Укрзалізниця» 2018-2020 р.р.

Для дослідження динаміки, структури та ефективності використання оборотних активів побудуємо таблицю 2.3.

Таблиця 2.3

Структура оборотних засобів

АТ «Укрзалізниця» 2018-2020 р.р, тис. грн

Оборотні активи	2018	2019	2020
Запаси	8 047 863	9 129 005	8 725 528
Виробничі запаси	8 047 863	8 276 737	8 128 247
Товари	11 442	10 463	7 502
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	527 476	354 330	319 117
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	136 842	332 981	94 714
з бюджетом	164 482	209 752	296 604
Гроші та їх еквіваленти	1 251 826	6 981 236	2 497 546
Готівка	721	379	225
Рахунки в банках	1 193 931	5 872 912	2 482 438
Інші оборотні активи	581 419	333 926	299 799
Усього оборотних активів	12 018 001	19 607 693	12 488 646
Баланс	265 508 467	269 009 924	257 709 541

Vitko Diana Anatoliyivna

Основна частина оборотних засобів на Ат «Укрзалізниця» - це виробничі запаси, а серед грошей – рахунки в банках. Для того, щоб зробити висновки, треба провести розрахунки таких показників: коефіцієнт оборотності оборотних активів, коефіцієнт оборотності запасів, коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, тривалість одного обороту, коефіцієнт оборотності оборотного капіталу, тривалість одного обороту оборотного капіталу, коефіцієнт завантаження оборотних коштів, збереження оборотних активів та інші. Для нас важливими є:

$$К об = РП / Сзок, \quad (2.1)$$

де Коб – коефіцієнт оборотності оборотних активі;

РП – виручка від реалізованої за рік продукції (товару, послуги), грн;

Сзок - середні залишки нормованих оборотних коштів, грн..

$$К зав = С зок / РП \quad (2.2)$$

де К зав – коефіцієнт завантаження оборотних активів.

$$К оз = РП / З, \quad (2.3)$$

де Коз - коефіцієнт оборотності запасів;

З –вартість запасів, грн.

Розраховані показники представлені у таблиці 2.4.

Отже, відповідно до таблиці 2.4. бачимо, що коефіцієнт оборотності запасів від'ємний, оскільки власні оборотні кошти перевищують вартість запасів. Також коефіцієнт оборотності та завантаження активів був самим меншим у 2019 році.

Vitko Diana Anatoliyivna

На коефіцієнт оборотності запасів вплинули умови пандемії, оскільки більшість не була в експлуатації.

Таблиця 2.4

Аналіз показників ефективності використання оборотних коштів АТ «Укрзалізниця», 2018-2020 р.р,

Показник	2018	2019	2020
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	0.045	0.73	0.048
Коефіцієнт завантаження оборотних коштів	22.092	13.719	20.635
Коефіцієнт оборотності запасів	-0.617	-0.933	-1.956

Аналіз витрат і собівартості продукції, робіт, послуг АТ «Укрзалізниця» представлений у табл. 2.5., щоб визначити, як вплину ситуація пандемії на ці фінансові показники.

Таблиця 2.5

Аналіз витрат та собівартості продукції, робіт, АТ «Укрзалізниця», 2018-2020, тис. грн

Стаття	2018	2019	2020
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(77 104 073)	(80 774 665)	(73 902 120)
Адміністративні витрати	(780 854)	(931 154)	(838 279)
Витрати на збут	(135 351)	(123 019)	(97 426)
Інші операційні витрати	(2 970 468)	(4 785 559)	(9 336 153)
Фінансові витрати	(3 463 631)	(3 844 992)	(4 237 041)
Втрати від участі в капіталі	(15 203)	(8 237)	(9 320)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	(736 623)	(1 875 100)	34 620

Адміністративні витрати підприємства за 2020 рік становлять – 838 279 тис. грн. Витрати на збут станом на 31.12.2020 року становлять -97 426 тис. грн. Спостерігаємо на рис.2.3. отримання доходу з податку на прибуток у розмірі 34 620 тис.грн.

Ткаченко Діана Анатоліївна

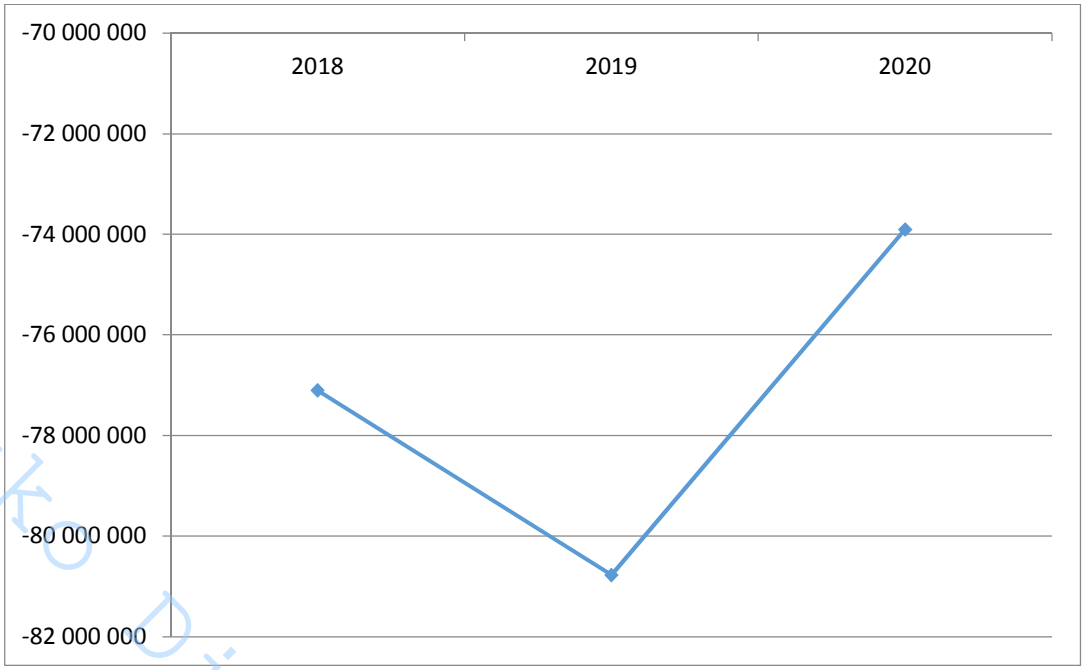

Рис. 2.4. Динаміка собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), 2018-2020, тис. грн.

У 2015 році собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) становить 73 902 120 тис. грн., що на 6 872 545 тис. грн більше ніж у 2018 році. Відповідно до зростання собівартості зростають і операційні витирати (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Аналіз операційних витрат робіт, послуг АТ «Укрзалізниця» 2018-2020 р.р., тис. грн

Назва статті	2018	2019	2020
Матеріальні затрати	23 320 934	21 614 734	17 223 680
Витрати на оплату праці	33 327 930	36 285 637	33 831 882
Відрахування на соціальні заходи	7 145 861	7 770 571	7 284 487
Амортизація	12 382 210	12 402 695	12 786 783
Інші операційні витрати	3 322 661	8 047 327	12 795 120
Разом	79 499 596	86 120 964	83 921 952

Vitko Diana Anatoliivna

Спостерігаємо тенденцію зниження матеріальних витрат з кожним роком, різниця між 2019 та 2020 склала -4 391 054 тис.грн. Операційні витрати в порівнянні 2018 та 2020 року збільшились на 4 442 356 тис.грн. Це свідчить про успішні зміни на підприємстві, згідно рис. 2.5.

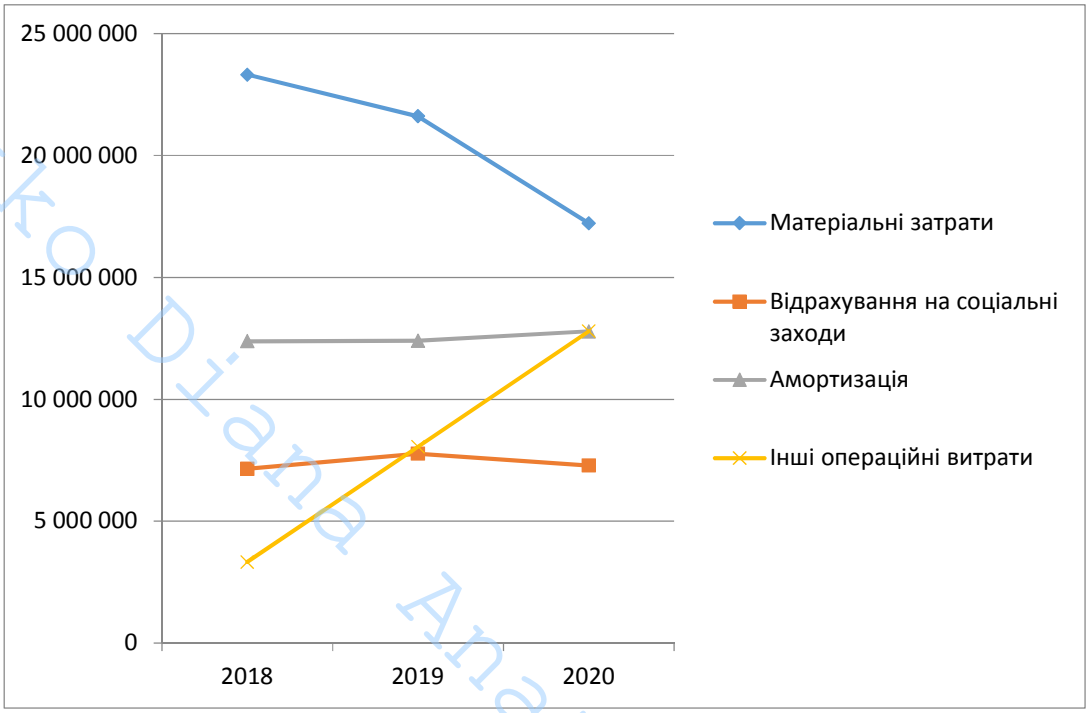

Рис. 2.5. Динаміка операційних витрат, робіт та послуг АТ «Укрзалізниця» 2018-2020 р.р.

Для того щоб проаналізувати доцільність та ефективність їх зростання слід дослідити фінансові результати діяльності. Чистий дохід значно зменшився, разом з цим и показник валового прибутку, див. табл. 2.7. У 2020 році АТ « Укрзалізниця» отримала від'ємне значення у чистому фінансову результат - 11 899 687 тис. грн. Причиною тому стало різне скорочення наданих послуг та високі операційні витрати в порівнянні 2019 з 2020 роками 4 550 594 тис. грн. через пандемію.

Vitko Diana Anatoliyivna

Таблиця 2.7

Аналіз фінансових результатів діяльності АТ «Укрзалізниця»

за 2018-2020 р.р., тис. грн

Показник	2018	2019	2020
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	83 402 407	90 352 319	75 291 560
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(77 104 073)	(80 774 665)	(73 902 120)
Валовий: прибуток	6 298 334	9 577 654	1 389 440
збиток	(--)	(--)	(--)
Інші операційні доходи	1 763 151	5 407 238	637 891
Адміністративні витрати	(780 854)	(931 154)	(838 279)
Витрати на збут	(135 351)	(123 019)	(97 426)
Інші операційні витрати	(2 970 468)	(4 785 559)	(9 336 153)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	4 174 812	9 145 160	(--)
збиток	(--)	(--)	(8 244 527)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	940 477	4 863 347	(--)
збиток	(--)	(--)	(11 934 307)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	736 623	-1 875 100	34 620
Чистий фінансовий результат: прибуток	203 854	2 988 247	(--)
збиток	(--)	(--)	(11 899 687)

Собівартість реалізованої продукції зменшилась на 6 872 545 тис. грн. через меншу кількість рейсів. Бачимо, що зріс збиток, раніше показник був фінансово позитивний. За останні роки АТ «Укрзалізниця» вийшла зі збуткового стану, та почала приносити прибуток. Завдяки реформам та дотриманню до розробленої стратегії відбуваються фактичні зміни. Сподіваємось, що завдяки стратегічному плану, який розроблений до 2030 року залізничний транспротр зможе змінити своє фінансове положення та знову завоювати прибутковість. В процесі вже інвестиційні проекти, котрі зможуть допоїти в оптимізації процесів. Умови адаптації підприємства після 2020 року досить важкі. Самого активно значення

показники набули у 2019 році, далі умови пандемії значно вплинули на погіршення решти значень, відповідно до рис. 2.6.

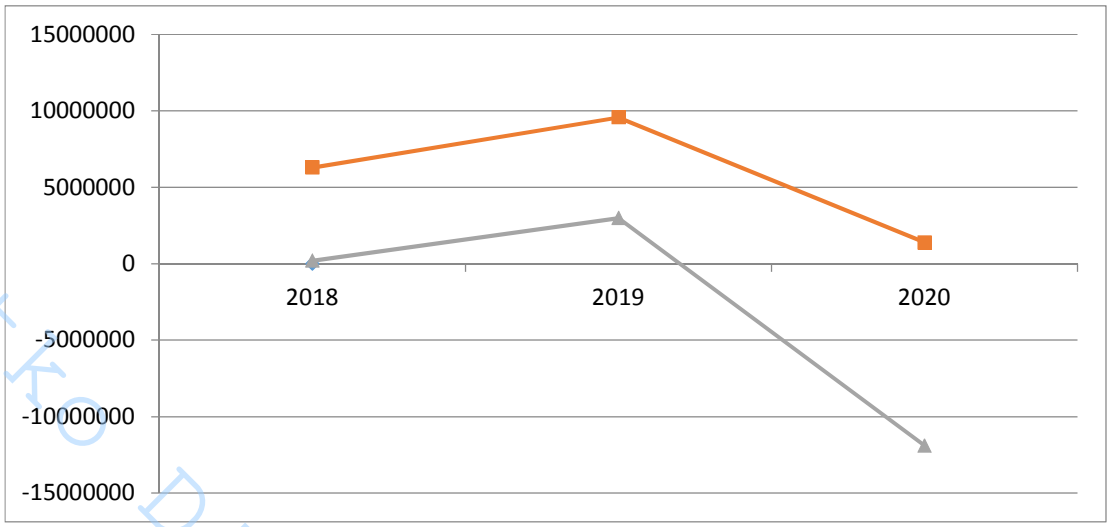

Рис. 2.6. Динаміка валого прибутку та чистого фінансовго результату за 2018-2020 р.р.

Умовою діяльності будь якого суб'єкта підприємництва є його майно. До показників майнового стану АТ «Укрзалізниця» належать:

коефіцієнти зносу та придатності,

вартість власних коштів

вартість всього майна (таблиця 3.1).

Для розрахунку даних використаємо такі показники:

$$В_{об.к.} = ВОА - ПЗ \qquad (2.4.)$$

Де Воб.к. - вартість власних оборотних коштів, грн;

ВОА –вартість оборотних активів, грн;

ПЗ – поточні зобов'язання, грн;

Vitko Diana Anatoliivna

$$К_{з.} = \frac{З}{ПВ} \quad (2.5.)$$

Де Кз- Коефіцієнт зносу;

З- сума зносу, грн.;

ПВ- первісна вартість, грн..

$$Пп.=1-КЗ \quad (2.6.)$$

де Пп. - Коефіцієнт придатності.

Таблиця 2.8

Показники майнового стану АТ «Укрзалізниця» за 2018-2020 роки

Показник	Значення		
	2018	2019	2020
Вартість всього майна	265 508 467	269 009 924	257 709 541
Вартість власних коштів підприємства	210 117 926	211 816 203	199 388 922
Вартість власних оборотних активів	-19382979	-9072156	-17070136
Коефіцієнт зносу	0.6	0.616	0.632
Коефіцієнт придатності	0.4	0.384	0.368

Згідно наведених розрахунків присутні зменшення у 2020 році відносно 2018 та 2019. Вартість майна та власних оборотних коштів зменшилась на 11300383 тис. 57рн.. та 12427281 тис. 57рн.. Така ситуація трапилась в наслідок того, що майно не оновлюється і поступово амортизаційні відрахування зменшують суму. В сучасних умовах амортизаційна політика підприємств не відіграє належної ролі, оскільки розглядається поза наявності явної або неявної їх інвестиційної стратегії. У цьому сенсі амортизаційна політика являє собою стратегічний інструментарій, що задає цільові орієнтири управління фінансами та розвитком бізнесу. У найзагальнішому вигляді вона може розглядатися для вирішення двох типів задач, пов'язаних, відповідно з поточним управлінням об'ємом податкових надходжень, і зі стратегічним питанням оптимізації процесу збереження та нарощування виробничого потенціалу підприємства.

Vitko Diana Anatoliivna

Коефіцієнт співвідношення позичених і власних коштів. Його обчислюють за формулою

$$К_{ф.р..} = \frac{ПК}{ВК} \quad (2.7.)$$

де Кф.р. - коефіцієнт співвідношення позичених і власних коштів;

ВК- позиковий капітал, грн;

ВБ- власний капітал, грн.

Коефіцієнт автономії (незалежності) (коефіцієнт концентрації власного капіталу) характеризує частку власних коштів (власного капіталу) в загальній сумі коштів, авансованих у його діяльність.

$$К_{ф.н..} = \frac{ВК}{ВБ} \quad (2.8.)$$

де Кф.н. - коефіцієнт автономії

ВК- власний капітал, грн;

ВБ- валюта балансу, грн.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу показує, яка частина власного оборотного капіталу перебуває в обороті, тобто у тій формі, яка дає змогу вільно маневрувати цими коштами, а яка капіталізована. Для забезпечення гнучкості у використанні власних коштів підприємства необхідно, щоб коефіцієнт маневреності за своїм значенням був досить високим.

$$К_{м.вл.} = \frac{ВОК}{ВК} \quad (2.9.)$$

Де Км.вл. – коефіцієнт маневреності власного капіталу;

ВОК-власний оборотний капітал, грн;

ВК- власний капітал, грн.

Vitko Diana Anatoliivna

$$К_{з.кп.} = \frac{ЗК}{Б} \quad (2.10.)$$

Де Кз.кл. - коефіцієнт концентрації залученого капіталу

ЗК – залучений капітла, грн.;

Б- підсумок балансу, грн..

$$К_{д.з.к.} = \frac{ДЗ}{ДЗ+В} \quad (2.11.)$$

Де Кд.з.к. - коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів

ДЗ- довгострокові зобов’язання, грн.;

В- власний капітал, грн..

$$К_{ф.л.} = \frac{ДЗ}{В} \quad (2.12.)$$

Де Кф.л. - коефіцієнт фінансового левериджу

ДЗ- довгострокові зобов’язання, грн.;

В- власний капітал, грн..

$$П_{заб.к.} = \frac{КЗ}{А} \quad (2.13.)$$

Де Пзаб.к. - показник заборгованості кредиторам

КЗ- кредиторська заборгованість, грн.;

А-сума активів, грн..

Vitko Diana Anatoliyivna

Усі розрахунки зведені в табл. 2.9, де ми бачимо, що коефіцієнт маневреності власного капіталу зменшився в 2 рази і має від'ємне значення.

Таблиця 2.9

Показники фінансової стійкості ПАТ «Укрзалізниця»

Показник	Значення		
	2018	2019	2020
Коефіцієнт співвідношення позичених і власних коштів	0.26	0.27	0.29
Коефіцієнт автономії	0.8	0.78	0.77
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0.092	-0.043	-0.086
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0.209	0.213	0.226
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	0.102	0.119	0.126
Коефіцієнт фінансового левериджу	0.114	0.135	0.144
Показник заборгованості кредиторам	0.141	0.776	0.83

Ушко Оксана Анатоліївна

2.3. Оцінка інноваційного потенціалу АТ «Укрзалізниця»

Для дослідження стратегії розвитку АТ «Укрзалізниця» важливою складовою є оцінка його трудових ресурсів та їх оплати праці. Динаміка середньооблікової чисельності працівників підприємства за 2018-2020 роки представлена на рисунку 2.7. З кожним роком кількість людей зменшується на 7-10 тис. чол. Згідно цього слід вважати, що на підприємстві відбувається автоматизація процесів для покращення якості наданих послуг.

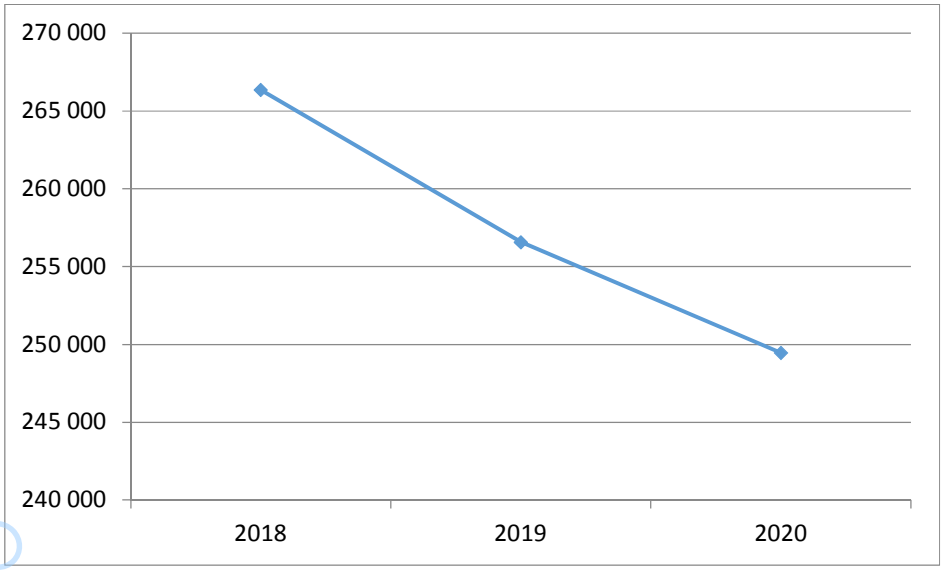

Рис. 2.7 Динаміки кількості працівників на АТ «Укрзалізниця» за 2018-2020 р.р.

Отже можна зробити висновки, що є незадоволення до рівня праці у співробітників, треба задіяти заходи до збереження робочого складу.

Треба зробити подальші дії для розвитку персоналу, поліпшити умови праці, залучити молодих співробітників. Проводити щорічні тренінги та семінари для підвищення кваліфікації. Якщо підвищити рівень трудового середовища, то працівники будуть отримувати задоволення від праці, буде притік кадрів.

Щодо витрат на оплату праці то підприємство демонструє наступні показники (табл 2.10).

Таблиця 2.10

Показники фінансування оплати праці АТ «Укрзалізниця», 2018-2020 р.р, тис.грн

Показник	2018	2019	2020
Фонд оплати праці	33 327 930	36 285 637	33 831 882
Кредиторська заборгованості за розрахунками з оплати праці	1 538 144	1 712 587	1 668 793
Відрахування на соціальні заходи	7 145 861	7 770 571	7 284 487

Vitko Diana Anatoliyivna

Не зважаючи на зменшення кількості співробітників фонд оплати праці залишається стабільно в межах 33-36 млн.тис. грн.. Також збільшились відрахування на соціальні заходи. Також можна провести реструктуризацію, щоб вияви на котрих підрозділах можна заощадити, щоб ці гроші надійшли на поліпшення умов праці та розвитку працівників в сферах їх роботи.

Треба визначити ефективність використання основними засобами на підприємстві, щоб ми могли повноцінно розглянути та визначити покращення недоліків. Розрахунок відбувається за допомогою таких показників:

$$Кз= З / ПВ, \quad (2.14)$$

де Кз-коефіцієнт зносу, ;

З – сума зносу основних фондів, грн;

ПВ – первісна вартість основних фондів .

$$Кп=1- Кз. \quad (2.15)$$

де Кп – коефіцієнт придатності.

Фондовіддача – показник, що відображає випуск продукції на 1 грн основних засобів підприємства:

$$Фв = Др / ОЗ, \quad (2.16)$$

де Фв – фондовіддача;

Др – сума доходів від реалізації продукції, грн;

ОЗ – загальна вартість основних засобів, грн..

Фондомісткість – показник потреби основних фондів для забезпечення виконання одиниці обсягу роботи

$$Ф м = ОЗ /Др \quad (2.17)$$

Vitko Diana Anatoliyivna

де Фм – фондомісткість.

Розраховані показники ефективності використання основних засобів АТ «Укрзалізниця» за 2018-2020 роки представлені у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11

Аналіз показників ефективності використання основних засобів АТ «Укрзалізниця» 2018-2020 р.р,

Показник	2018	2019	2020
Коефіцієнт зносу, %	0.6	0.616	0.632
Коефіцієнт придатності, %	0.4	0.384	0.368
Фондовіддача	0.457	0.495	0.425
Фондомісткість	2.186	2.018	2.355

Як бачимо з таблиці 2.11. ступінь зносу основних засобів у 2019 та 2020 роках коефіцієнт поступово збільшувався на 0.016, що свідчить про зростання зносу. Прямо пропорційно до цього показника зменшується придатність основних засобів, що негативно впливає на ефективність. Фондовіддача та фондомісткість збільшується, але бачимо негативне відхилення у 2019 році.

На підприємстві «Укрзалізниця» застарілий підхід до амортизаційної політики. В проведених розрахунках, ми бачимо від'ємне значення зносу. Також з кожним роком кількість накопиченої та річної амортизації. Отже це свідчить про те, що обладнання потребує оновлення для кращої роботи.

Основною метою вироблення комплексної та ефективної амортизаційної політики є досягнення відразу кількох значущих результатів, які в сукупності здатні забезпечити необхідний стратегічний ефект:

1. своєчасне оновлення виробничої бази, досягнення динамічної рівноваги та синхронності процесів вибуття і надходження основних засобів при дотриманні їх технологічного відповідності сучасним вимогам;

2. усунення невідповідностей між реальним зносом устаткування та термінами його корисного використання;

Vitko Diana Anatoliivna

3. подолання інвестиційного розриву, тобто скорочення часу між реальним інвестуванням грошових коштів і виникненням потреби в такому інвестуванні;

4. зниження ризиків інвестиційної діяльності підприємства.

Тож треба проаналізувати та зробити зміни в амортизаційній політиці.

Після проведення аналізу ефективності управління основними засобами, можна зробити підсумок, що оновлення основних засобів відбувається не достатньо часто, та цей показник впливає амортизація також.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності характеризується відношенням грошових коштів та короткострокових цінних паперів до поточних зобов'язань.

$$К_{абс..лікв.} = \frac{ГК}{ПЗ} \quad (2.18)$$

Де ГК- грошові кошти, грн;

ПЗ-поточні зобов'язання, грн.

Проміжний коефіцієнт покриття балансу

$$К_{покр.б.} = \frac{ГК+Ц+ДЗ+В}{ПЗ} \quad (2.19)$$

Де ГК- грошові кошти, грн;

ПЗ-поточні зобов'язання, грн;

Ц- цінні папери, грн;

В-векселі, грн..

Коефіцієнт покриття балансу

$$К_{покр.} = \frac{ОА}{ПЗ} \quad (2.20)$$

Vitko Diana Anatoliyivna

Де ОА-оборотні кошти, грн;

ПЗ-поточні зобов'язання, грн.

Частка оборотних коштів у активах

$$К_{об.акт.} = \frac{ОК}{Б} \quad (2.21)$$

Де ОК- сума оборотних коштів, грн.;

Б- підсумок балансу, грн..

Частка запасів у поточних активах

$$К_{об.акт.} = \frac{З}{ПА} \quad (2.22)$$

Де З- сума запасів, грн;

ПА – поточні активи, грн..

Частка власних оборотних коштів у запасах

$$К_{об.акт.} = \frac{ОК}{ВЗ} \quad (2.23)$$

Де ОК – сума власних оборотних активів

ВЗ – вартість запасів

На основі проведених розрахунків, можемо зробити висновок, що ступінь ліквідності та платоспроможності у підприємтсва зменшилась за 2020 рік. Коефіцієнт абсолютної ліквідності зменшився відповідно норми на 0,024, але в порівнянні з 2018 роков він значно вище. Коефіцієнт покриття балансу дорівнює 0,12, в той час коли норма повинна бути більшою за 2. Підприємство має

Vitko Diana Anatoliyivna

недостатню кількість власних коштів, щоб активно функціонувати та самостійно покривати витрати, тому є велика заборгованість, відповідно до табл. 2.12.

Таблиця 2.12

Показники ліквідності та платоспроможності АТ «Укрзалізниця» за 2018-2020 р.р.

Показник	Значення		
	2018	2019	2020
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0.04	0.313	0.176
Проміжний коефіцієнт покриття балансу	0.081	0.357	0.12
Коефіцієнт покриття балансу	0.38	0.68	0.422
Частка оборотних коштів у активах	0.045	0.73	0.048
Частка запасів у поточних активах	1.478	0.931	1.397
Чвстка власних оборотних коштів у запасаз	-0.617	-0.993	-1.956

Vitko Diana Anatoliyivna

Щоб оцінити весь потенціал АТ «Укрзалізниця» та зрозуміти, на яких етапах слід звернути вагу та посилити інвестування, проведемо оцінку рентабельності (табл.2.13).

1. Рентабельність продаж

$$Р_{пр.} = \frac{ОП}{В} * 100\% \quad (2.24)$$

Де ОП- операційний прибуток, грн.;

В- виручки від реалізації, грн..

2. Рентабельність операційної діяльності

$$Р_{оп.} = \frac{ОП}{С} * 100\% \quad (2.25)$$

Де С – собівартість, грн.

3. Рентабельність діяльності до оподаткування

$$Р_{д.оп.} = \frac{П}{С} * 100\% \quad (2.26)$$

Де П- прибуток від усіх видів діяльності, грн..

4. Рентабельність капіталу

$$Р_{к.} = \frac{Пд.оп.}{Вакт.} * 100\% \quad (2.27)$$

Де Пд.о.п.-прибуток від усіх видів діяльності до оподаткування

Вакт.- вартість активів

Таблиця 2.13

Показники рентабельності прибутковості АТ «Укрзалізниця»

Показник	Значення		
	2018	2019	2020
Рентабельність продаж	5, 006	10,121	-10,95
Рентабельність операційної діяльності	-5,155	-10,558	-9,794
Рентабельність діяльності до оподаткування	1,161	5,614	-14,178
Рентабельність капіталу	0,354	1,807	-4,63

Згідно проведених розрахунків, бачимо, що умови пандемії негативно вплинули на результати у 2020 році. Рентабельність капіталу набула від'ємного значення, оскільки кількість перевезень значно зменшилась і підприємству прийшлось компенсувати простій з капіталу.

Vitko Diana Anatoliivna

Активи АТ «Укрзалізниця» нас сьогоднішній день знаходяться у критичному стані. Вантажні перевезення формують основну частину доходу залізничного транспорту. З 2013 року спостерігаємо тенденцію до зростання, тому що у 2019 році показник склав 88%. Зменшення вантажообігу не завадило цьому, оскільки збільшилась вартість перевезень через економічну кризу.

Змінилась кількість найчастіших ресурсів, які перевозяться. Наприклад, обсяги кам'яного вугілля, який транспортується з 2013 року зменшились у 2.5 рази, але кількість превезених продуктів перемолу та зерна у 2 рази зросли. Причиною цьому стали врожайні роки та складна військова ситуація.

Фінансова політика АТ «Укрзалізниці» відрізняється від підприємсв в інших країнах, оскільки покриття збитків на пасажирських перевезенях відбувається завдяки прибуткам у вантажних. У 2019 році витрати склали 12,8 млрд. грн. і вдалось покрити за рахунок перевезень вантажу. У 2020 році ситуація склалась складніше, через пандемію та призупинення рейсів, тому АТ «Укрзалізниця» понесло збитки, оскільки вантажне перевезення також не могло функціонувати в повну силу, через обмеження карантинних умов.

Не цільовими витратами на підприємстві, які гальмують ефективність використання потенціалу є сплата податку на землю. У 2019 році витрати становили 4.2. млрд. грн.. на ділянку, яка розташована під коліями., відповідно до рис.2.8.

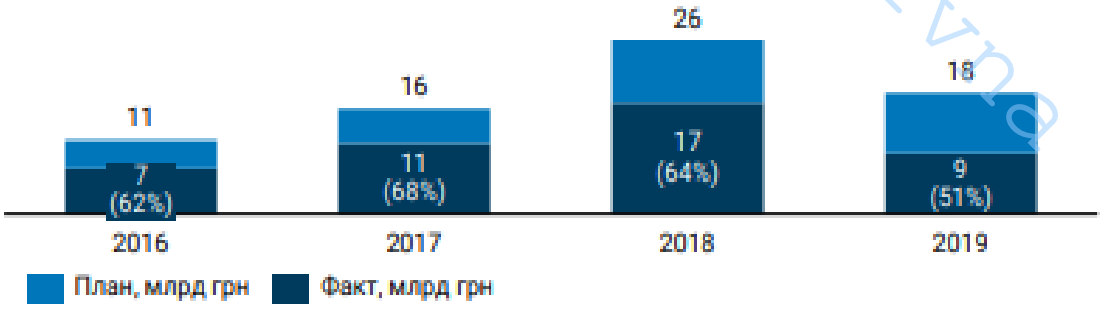

Рис. 2.8. Виконання планів капітальних інвестицій УЗ, 2016-2019 рр

Vitko Diana Anatoliyivna

Така ситуація не практикується в європейський країнах та є досить нестандартним видом податку. Слід враховувати, що АТ «Укрзалізниця» не використовує ресурси, аби поліпшити рівень доходу (продаж металобрухту, непрофільних активів, здача в оренду). Через фінансову диспропорцію в системі був не повністю виконаний план капітальних інвестицій, який склав лише 51% від поставлених цілей.

Велика кількість активів знаходять в поганому стані, що впливає на якість, вартість, безпечність та швидкість перевезень. На кінець першої половини 2020 року 6,4 тис. км потребують капітального ремонту, а реконструкції 2, 7 тис. км.

Головною проблемою для залізничного транспорту є рівень рухомого складу та його знос. Приватні підприємства вкладають власні кошти, щоб поліпшити ситуацію, оскільки кількість їх вантажних вагонів складає 58% у 2019 році. Вони перебувають у кращому стані.

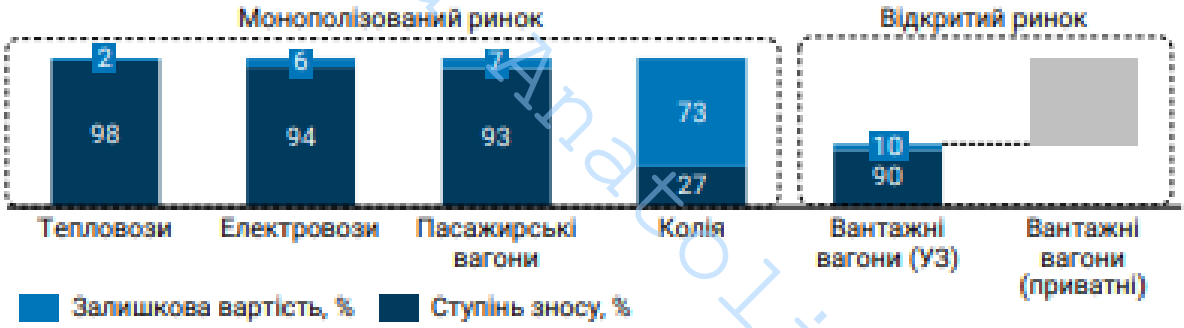

Рис. 2.9. Ступінь зносу рухомого майна

Для України існує великий транзитний потенціал, але його так і не змогли реалізувати в повному обсязі за останні 30 років. Відповідно до оцінок МТА на сьогоднішній день ми використовуємо лише 25-30% у країні транзитного потенціалу. За останній час можемо бачити в транзитному вантажному перевезені через залізницю падіння показника на 55% в порівнянні 2019 та 2013 років. Також

Київ Діана Анатоліївна

така тенденція прослідковується і в транзитних вантажах портів (-62% в період 2013-2019).

Рис. 2.10 Динаміка транзитних ватнажів 2013-2019 рр.

2.4. Заходи щодо стимулювання інноваційної діяльності АТ «Укрзалізниця»

Серед самих великих міжнародних транспортних коридорів знаходиться Україна, що дає їй перевагу у вантажообігу. Через нашу країну проходить чотири з десяти транспортних коридорів, ми можемо розвивати хаб між Азією та ЄС. Також слід враховувати, що Україну перетинають два мультимодальні коридори: один коридор між Європою, а другий поєднує Європу, Кавказ та Азію.

Нашу країну вже включили до індикативних карт Транс'європейської транспортної опортної мережі . В цьому проєкті планується залучити 4,5 млрд. євро, щоб покращити автошляхи (960 км), залізничну інфраструктуру (530 км), порти та авіацію до 2030 року завдяки міжнародним організаціям, бюджетним коштам та державно-приватним партнерствам.

Великі вигоди для країни може принести не тільки транзитні шляхи, які існують на сьогодні, але і Балтійсько-Чорноморський шлях, який поєднує моря. У 2018 році був збудований Бескидський тунель, на нього поклали великі надії та вклали 2,7 млрд. грн, щоб це реалізувати. Європейський банк Реконструкцій.

Vitko Diana Anatoliyivna

Рис. 2.11. Міжнародні транспортні коридори

Тунель виконує роль транзитного коридору, котрий об’єднує Україну, Словаччину, Угорщину, Словенію та Італію. Основною частиною вантажу, який перевозиться складають: вугілля, нафтопродукти, залізо-рудна руда. Після призупинення російських вантажів обсяги транзиту значно скоротились з 433 млн. т до 340 млн.т.

Бескидський тунель – це не щось нове, а альтернатива старому, він був збудований більше 130 років тому і на жаль, вже не є таким ефективним. Побудова нової інфраструктури була необхідною, аби залишатись конкурентоспроможними та забезпечити необхідною проскною спроможністю. Якщо б ситуація вийшла з під контролю, та старий тунель не зміг функціонувати у повну силу, Україна би втратила та транзитних перевезеннях 50 млн на рік, тому що вантажі пішли б через польські та білоруські шляхи.

На сьогодні тунель здійснює пасажирські перевезення між Закарпатською та Львівською областями та вантажні: будматеріали, вапняк, хімікати, міндобрива, чорні метали, вугілля, залізні руда. Вантажопотік на день дозволяє провозити

Vitko Diana Anatoliivna

близько 300 000 тон, що складає третину усього вантажу в УЗ. Експертами планується перспектива зростання обсягів кожного року на 3%. Завдяки SWOT-аналізу, зможе зрозуміти наші слабкі та перспективні сторони, згідно табл. 2.14.

Таблиця 2.14

SWOT-аналіз АТ «Укрзалізниця»

	AS-IS	Recovery	To be
Розвинена та модернізована залізниця	1.Застаріла транспортна інфраструктура; 2. Низький рівень фінансування; 3.Значне податкове навантаження; 4. Відсутність цільових програм та стратегій розвитку галузі.	1.Проведення капітальних та поточних ремонтів; 2.Покращення фінансового становища; 3.Забезпечення фінансування модернізації інфраструктури за рахунок державного бюджету, через концесії, механізм ДПП.	1.Інфраструктура відповідає потребам та конкурує з європейською; 2.Збільшення кількості перевезень; 3.Транспортна інфраструктура відповідає вимогам безпеки.
Ефективне та справедливе регулювання	1.Відсутність незалежного регулятору; Заборгованість ОМВ та низький рівень компенсації шодо пільгових перевезень.	1.Прозоре формування та регулювання тарифів; 2. Імплементована система забезпечення витрат на суспільно-важливі перевезення.	1. Ринок перевезення пасажирів та вантажів є конкурентним; 2.Розширена конкуренція на суміжних ринках.
Ефективне управління та адміністрування	1. Потреби в інвестиціях значно перевищують обсяги фінансування	1. УЗ розділена на окремі сегменти за видами діяльності; 2. Досягнена фінансово-економічна стабільність.	1.Всередині сегментів УЗ існує конкуренція
Реалізований експортний та транзитний потенціал	1. Відсутня стратегія розвитку мультимодальності; 2. Недостатньо використаний потенціал інтеграції в міжнародних транспортних коридорах.	Система інтегрована в транспортну систему ЄС	1. Збільшено доходи від транзитних вантажопотоків.

АТ «Укрзалізниця» потребує сучасних реформ у системі ціноутворення. Головною проблемою у пасажирських перевезеннях є те, що вони збиткові, оскільки вагони не повністю укомплектовані споживачами послуг. Ми можемо

Vitko Oksana Anatoliivna

впровадити систему знижок на білети класу «купе» та «люкс», щоб посприяти поліпшенню цієї ситуації. Працювати вона буде таким чином, що за 1 годину до посадки на рейс буде відслідковуватись відсоток вільних місць у вагонах і відповідно до цього показника буде враховуватись сума знижка на майбутні квитки, котрі будуть куплені. Таким чином, ми вплинемо на цю ситуацію та надамо пасажирам можливість обрати кращий сервіс за знижкою. Позитивною стороною є те, що ця послуга буде користуватися попитом та вплине на майбутній вибір користувачів. Для підприємства дана акція принесе додаткові кошти, оскільки при іншому випадку, ця кількість вільних місць була б на стороні витрат.

Також у сучасному світі при різних товарів та послуг надається особлива компенсація - «кешбек», у АТ «Укрзалізниця» існує мобільний додаток, але котрий через пандемію сервіс був призупинений. Ми можемо впровадити систему повернення певного відсотка від купівлі на карту оплати чи на бонусний рахунок клієнта. Це досить ефективна маркетингова стратегія, яка активно застосовується у багатьох мережах, таким чином ми також збільшимо кількість користувачів додатком і будемо зосереджувати уваги, щоб він став для них основних ресурсом пошуку та купівлі квитків.

Від власника до замовника передаються різні ноу-хау, технологічне обладнання, нові технології та знання, що формує у собі трансфер технологій. Зміни у технологіях забезпечують галузевий розвиток та зростання ВВП на 70-80 %. «Укрзалізниця» незважаючи на свою вагомість в економіці, має не налагоджену систему управління, застарілий рухомий склад, низьку спроможність колій. Галузі не вистачає інвестицій, як приклад, в європейських країнах держава фінансує 20-30 відсотків у залізничний транспорт. Зацікавленість у вкладені коштів виникає тому, що приміський транспорт – це невід'ємна частина ефективного трафіку. В нашому випадку, цей етап має не налагоджену систему шляхів та низький попит.

Vitko Diana Anatoliyivna

З цього року «Укрзалізниця» та швейцарська компанія Stadler починають свою співпрацю, яка в подальшому перейде в трансфер технологій. Іноземна компанія планує виробляти на території нашої країни приміський рухомий склад. Завдяки цьому, ми зможемо покращити наш запуск проекту City Express, зробивши його більше якісним та сучасним. Його запуск планується у великих містах України: Київ, Львів, Харків та Дніпро. Головною метою є зниження трафіку на дорогах, щоб населенню було зручно добиратися до околиць.

Самостійно «Укрзалізниця» після важкого збиткового року не зможе втілити проект в реальність, оскільки він вже декілька років є на «паузі» через нестачу коштів. Завдяки цієї співпраці ми отримаємо позитивний зрух у фінансовій частині так і у конкурентоспроможності серед інших видів міського транспорту. Повна вартість проекту складає близько 10 млрд грн, де 40-50 млн буде витрачено на переоснащення та реконструкцію вже діючих старих вагонів, 2-3 млн на інфраструктуру депо та впровадження системи «єдиного квитка». Перед компанією постає задача зробити комфортний вид пересування, який при цьому залишатиметься бюджетним. Тож в City Express буде місце для велосипедів, які зараз стали актуальним видом транспорту для населення, більш зручні сидіння та температурний контроль.

Також для міжміських перевезень можемо впровадити швидкісні потяги, котрі покращать швидкість трафіку. На основі закордонного досвіду на рейси, котрі користуються попитом, можемо використовувати дворівневі потяги. Вони забезпечать більшу кількість пасажирів. В 2021 році АТ «Укрзалізниця» планує вкласти капітальні інвестиції в розмірі 3,4 млн. грн. на оновлення потягів. Загалом цн пасажирські перевезення, кошти будуть виділені з бюджету.

Для повного аналізу та бачення ситуації на АТ «Укрзалізниця» розглянемо матрицю економічного відновлення та розвитку.

Вітко Діана Анатоліївна

Висновок до другого розділу

Україна займає вдале місце розташування і поєднує шляхи між Азією та Європою. Щороку залізничним транспортом перевозиться близько 400 млн.т. вантажів, з них 20 млн.т. транзиту. «Укрзалізниця» незважаючи на свою вагомість в економіці, має не налагоджену систему управління, застарілий рухомий склад, низьку спроможність колій. Галузі не вистачає інвестицій, як приклад, в європейських країнах держава фінансує 20-30 відсотків у залізничний транспорт. Зацікавленість у вкладені коштів виникає тому, що приміський транспорт – це невід'ємна частина ефективного трафіку. В нашому випадку, цей етап має не налагоджену систему шляхів та низький попит.

З цього року «Укрзалізниця» та швейцарська компанія Stadler починають свою співпрацю, яка в подальшому перейде в трансфер технологій. Іноземна компанія планує виробляти на території нашої країни приміський рухомий склад. Завдяки цьому, ми зможемо покращити наш запуск проекту City Express, зробивши його більше якісним та сучасним. Його запуск планується у великих містах України: Київ, Львів, Харків та Дніпро. Головною метою є зниження трафіку на дорогах, щоб населенню було зручно добиратися до околиць.

За даними табл. 2.1. бачимо, що основні засоби в порівнянні 2018 та 2020 роки зменшились на 7,4 млн.тис. грн., а первісна вартість та знос зросли пропорційно. Баланс в свою чергу коливається він спочатку у 2019 році збільшився на 3.5 млн.тис. грн., а у 2020 році зменшився на 12 млн. тис. грн.

Отже, відповідно до таблиці 2.4. бачимо, що коефіцієнт оборотності запасів від'ємний, оскільки власні оборотні кошти перевищують вартість запасів. Також коефіцієнт оборотності та завантаження активів був самим меншим у 2019 році. На коефіцієнт оборотності запасів вплинули умови пандемії, оскільки більшість не була в експлуатації.

Ветко Діана Анатоліївна

Собівартість реалізованої продукції зменшилась на 6 872 545 тис. грн. через меншу кількість рейсів. Бачимо, що зріс збиток, раніше показник був фінансово позитивний. Активи АТ «Укрзалізниця» нас сьогоднішній день знаходяться у критичному стані. Вантажні перевезення формують основну частину доходу залізничного транспорту.

АТ «Укрзалізниця» потребує сучасних реформ у системі ціноутворення. Головною проблемою у пасажирських перевезеннях є те, що вони збиткові, оскільки вагони не повністю укомплектовані споживачами послуг. Ми можемо впровадити систему знижок на білети класу «купе» та «люкс», кешбек-системи, щоб посприяти поліпшенню цієї ситуації.

Галузі не вистачає інвестицій, як приклад, в європейських країнах держава фінансує 20-30 відсотків у залізничний транспорт. Зацікавленість у вкладені коштів виникає тому, що приміський транспорт – це невід'ємна частина ефективного трафіку. В нашому випадку, цей етап має не налагоджену систему шляхів та низький попит.

З цього року «Укрзалізниця» та швейцарська компанія Stadler починають свою співпрацю, яка в подальшому перейде в трансфер технологій. Іноземна компанія планує виробляти на території нашої країни приміський рухомий склад. Завдяки цьому, ми зможемо покращити наш запуск проекту City Express, зробивши його більше якісним та сучасним. Його запуск планується у великих містах України: Київ, Львів, Харків та Дніпро. Головною метою є зниження трафіку на дорогах, щоб населенню було зручно добиратися до околиць.

Vitko Diana Anatoliivna

ВИСНОВОК

Випускна робота була присвячена вивченню та анлізу економічної ефективності інноваційних процесів на залізничному підприємстві АТ «Укрзалізниця».

Самостійно «Укрзалізниця» після важкого збиткового року не зможе втілити проект в реальність, через нестачу коштів. Завдяки цієї співпраці ми отримаємо позитивний зрух у фінансовій частині так і у конкурентоспроможності серед інших видів міського транспорту. Повна вартість проекту City Express складає близько 10 млрд грн, де 40-50 млн буде витрачено на переоснащення та реконструкцію вже діючих старих вагонів, 2-3 млн на інфраструктуру депо та впровадження системи «єдиного квитка». Перед компанією постає задача зробити комфортний вид пересування, який при цьому залишатиметься бюджетним. Тож в City Express буде місце для велосипедів, які зараз стали актуальним видом транспорту для населення, більш зручні сидіння та температурний контроль.

Трансфер технологій розвиває системи економіки, завдяки йому стався перезапуск приміського залізничного транспорту. Через певні обставини підприємство не може самостійно витримати увесь фінансовий тягар. Запуск проекту підвищить попит та принесе прибутки у галузі, також вплине на соціум, оскільки з’явиться альтернатива транспорту по дорогах.

Дослідили методи та заходи інновацій, які зможемо перенести на вітчизняну модель залізничного транспорту та покращити економічні показники, поліпшити послуги наданого сервісу та зробити його більш сучасним у використанні первинних моментів користування. Врахували, що в пріоритеті збільшення вантажних перевезень, оскільки вони самі прибуткові, в порівнянні з пасажирськими, які навпаки є збитковими, актуальність використаних ресурсів та цифрових ділянок.

Ученко Діана Анатоліївна

Під час кризових явищ серед усіх рівнім світової економіки стають в перевазі інновації та інвестиції на підприємстві. В нашому випадку планується інвестиції від проекту з компанією «Stadler», завдяки якому ми зможемо закупити нові вагони та локомотиви. Завдяки цьому ми отримаємо оновлення рухомого складу, покращимо наданий сервіс для пасажирів та збільшимо вантажообіг.

Транспортна наука являється одним з головних важелів на вплив реалізації інноваційних процесів. Цифрові технології також провадились на залізничному транспорті і постійно трансформується, тому що постають нові функціональні задачі та з'являються об'єкти управління. В роботі запропонували здійснити систему знижок у вигляді «кешбек» та відсоткової на рейси «купе» та «люкс. Завдяки, цьому зможемо підвищити активність користувачів у мобільному додатку та збільшити кількість проданих квитків. Для підприємства це призведе до позитивного фінансового результату від пасажирських перевезень. Головною метою є збереження збалансованої системи транспорту при впровадженні інновації.

В результаті дослідження ПАТ «Укразалізниця» визначили, що підприємство може розвиватися у позитивному русі, але 2020 рік негативно вплинув на фінансову діяльність. Більшість показників зменшилась, або навіть набула від'ємного значення через стагнацію процесів.

В процесі дослідження інноваційної діяльності на прикладі інших країн можемо сказати, що поточний стан не відповідає загальним нормам для подальшого розвитку. Застарілий рухомий склад, поганий стан колій та їх ширина, котра не відрізняється від тих, що застосовуються в сусідніх країнах. Якщо розширити колії, оновити вагони зможемо збільшити кількість перевезень та розшити вантажообіг, тому що через Україну лежить транзитний коридор до Азії та Європи. Вдале територіальне роз положення надає нам переваг, щоб максимально користуватися цим та отримувати прибутки від залізничної діяльності.

Vitko Diana Anatoliivna

Дослідили основні завдання:

1. вивчення сутності та різновидів поняття «інновація» та «інноваційна діяльність» та її видів через економічний досвід вчених, яким чином може впливати на підприємство;

2. детальний аналіз ефективності інновацій, котрі зумовлюють покращення результатів та показників;

3. дослідження показників виробничих та фінансових на залізничному підприємстві АТ «Укрзалізниця»;

4. визначення впливу та теперішнього стану інноваційної діяльності, його фінансування та інвестиційної діяльності;

Кількість працівників з кожним роком зменшується на 5-6 тис. чол.., в цьому році також заплановано 3 тис. чол. Повязано це з тим, що процеси стають більше автоматичні та механізовані і підприємство може функціонувати з меншою кількістю людей. Значний вплив також несе підвищення мінімальної заробітної плати в країні, оскільки витрати на оплату праці зростають. АТ «Укрзалізниця» у минулому році вимушена була сплачувати під час простою в умовах пандемії частину мінімальної заробітної плати співробітникам, що призвело до негативно впливу на фінансові показники.

Зазвичай, збільшення показника є бажаним для підприємства, так як означає, що компанія використовує фінансові ресурси постачальників і підрядників протягом більш тривалого періоду часу. Це дозволяє знизити розмір позикового капіталу.

Ушко Діана Миколаївна

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агапова А.І. Проблеми розвитку логістичної інфраструктури України / А.І. Агапова // Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки : Матеріали XVII Міжнародної науково-практичної конференції 21 листопада 2018 року. - Київ : ІВЦ Видавництво «Політехніка», 2018. – С. 17.

2. Амоша О.І. Інноваційний шлях розвитку України: проблеми та рішення / О.І. Амоша // Економіст. – 2008. – № 6. – С. 28-34.

3. Аналітичні довідки щодо виконання плану у 2018-2020 роках / Офіційний сайт ПАТ «Укрзалізниця» [Електронний ресурс]. – URL: https://www.uz.gov.ua/about/investors/financial_statements/vkfp/

4. Аналітична презентиція на тему: Чи майбутнє в залізничного траспорту в Україні, 2030 / Аналітичний центр Ukrainian Institute for the Future [Електронний ресурс]. – URL: https://www.uifuture.org

5. Ареф'єва О. В. Стратегічні орієнтири інтелектуально-інноваційного процесу управління конкурентним розвитком. Адаптивне управління підприємствами в умовах неотехнологічного відтворення: Монографія. 2020. 260 с. С. 7-14.

6. Вітько Д.А.Аналіз економічної ефективності інноваційних процесів на залізничному транспорті. Сучасні підходи до креативного управління економічними процессами. – К.: НАУ, 2021— 29 с.

7. Гринько Т. В. Управління змінами на підприємствах – необхідна умова забезпечення їх розвитку // Бізнес-Інформ. 2013. № 10. С. 247—252.

8. Державна служба статистики : Изд-во "Наука" та інновації. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.ukrstat.gov.ua

9. Закон України "Про інноваційну діяльність" від 4 липня 2002 р., № 40 – IV. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.zakon1.rada.gov.ua.

Вітько Діана Анатоліївна

10. Касич, А. О. Управління конкурентними перевагами підприємства [Текст] / Алла Олексіївна Касич, Жанна Валеріївна Харькова // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярощук (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. – Том 25. – № 2. – С. 79-85.

11. Козачок, О.В. та Йохна, М.А. Трансфер технологій: суть, форми та значення. Вісник Хмельницького національного університету, 2012. 3/3, с. 69–72.

12. Лепейко Т. І., Баркова К. О. Обґрунтування теоретичних засад зв'язку організаційної культури та стратегії підприємства. Інтелект XXI. 2019. № 3. С. 66–73.

13. Луцька Н.І. Теоретичні основи і практика запровадження інновацій в Україні / Н.І. Луцька // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – № 20. – С. 26-28.

14. Ломотько Д. В. Сучасний стан впровадження логістики на залізничному транспорті України / Д.В. Ломотько, О.Ю. Кривич // Збірник наукових праць: УкрДАЗТ, 2013. – №142. – С. 48.

15. Офіційний сайт ПАТ «Укрзалізниця» [Електронний ресурс] – URL: https://www.uz.gov.ua/

16. Офіційний сайт центра транспортної логістики ПАТ «Укрзалізниця» [Електронний ресурс]. – URL: http://uz-cargo.com/common.html

17. Патора Р.,. Цимбаліста Н.А. Формування інноваційної культури як основи для розвитку інтелектуального потенціалу підприємства

18. Погорєлов Ю.С. Категорія розвитку та її експлейнарний базис [Електронний ресурс] / Ю.С. Погорєлов. — Режим доступу: http:// tppe.econom.univ.kiev.ua/data/2012_27_1/ Zb27_1_04.pdf

19. Порохня В.М. Дослідження інноваційної діяльності в Україні та напрямки їх розвитку / В.М. Порохня, О.В. Рубінчик // Держава та регіони. – 2009. – № 4. – С. 163-166.

Vitko Diana Anatoliivna

20. Проект консолідованого фінансового плану ПАТ «Укрзалізниці» на 2019 рік / Офіційний сайт ПАТ «Укрзалізниця» [Електронний ресурс]. – URL: https://www.uz.gov.ua/

21. Прокопенко О.В., Касьяненко Т.В. Організаційно+ економічний механізм управління екологічно спрямованим інноваційним розвитком // Механізм регулювання еконо+ міки. — СумДУ: 2010. — № 4. — С. 35—40.

22. Скрипко Т.О. Інноваційний менеджмент : підручник / Т.О. Скрипко. – К. : Вид-во "Знання", 2011. – 423 с

23. Статут ПАТ «Укрзалізниця» [Електронний ресурс]. – URL: http://www.kmu.gov.ua/document/250262679/P0682.doc.

24. Управление изменениями [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.businessuga.ru/term-upravlenie-biz/upravlenie-izmineniami-termin

25. Управління змінами : навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, В. В. Яцура, І. І. Грибик [та ін.] ; Нац. ун-т “Львів. політехніка”. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. 355 с.

26. Федоров Л. С. Транспортная логистика: уч. пособие / Л. С. Федоров, В. А. Персианов, И. Б. Мухаметдинов. – М.: КноРус, 2016. – 309 с.

27. Чорна М.В. Оцінка ефективності інноваційної діяльності підприємств : Ч45 монографія / М.В. Чорна, С.В. Глухова. – Харків : ХДУХТ, 2012. – С. 210, 216.

28. Черешнюк О.М. Оцінка ефективності інноваційної діяльності промислових підприємств [Текст] / Оксана Михайлівна Черешнюк // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: В.А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль :Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2014. – Том 15. – № 3. – С. 218, 379

29. Chandler A. D. Jr. Strategy and Structure: Chapters in the History of American Enterprise. MIT Press : Cambridge, 2011.

Vitko Diana Anatoliivna

30. Tkachenko, V., Kwilinski, A., Kaminska, B., Tkachenko, I., & Puzyrova, P. (2019). Development and Effectiveness of Financial Potential Management of Enterprises in Modern Conditions. Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice, 3(30), 85-94.

31. Svetana Aleksandrova Stoyanova, Stoyan Radev Koev, Philip Petrov Stoyanov, Zinaida Zhyvko, Viacheslav Laptiev. Strategic Management of the personnel Development of industry Companies (Стратегічне управління персоналом Розвиток галузевих компаній). Academy of Strategic Management Journal. Volume 18, Issue 3, 2019. URL: https://www.abacademies.org/journals/academy-of-strategic-management-journalinpress.html.

Vitko Diana Anatoliyivna

Vitko Diana Anatoliyivna

ДОДАТКИ

Додаток А

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2018

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	45 809 551	45 837 219
первісна вартість	1001	45 966 150	46 036 803
накопичена амортизація	1002	156 599	199 584
Незавершені капітальні інвестиції	1005	7 065 043	7 121 243
Основні засоби:	1010	182 867 268	184 742 767
первісна вартість	1011	447 634 905	462 883 950
знос	1012	264 767 637	278 141 183
Інвестиційна нерухомість	1015	–	–
Довгострокові біологічні активи:	1020	–	–
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	–	–
знос довгострокових біологічних активів	1022	–	–
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	632 366	691 759
інші фінансові інвестиції	1035	73 546	73 546
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	19 691	17 701
Відстрочені податкові активи	1045	376 484	58 745
Інші необоротні активи	1090	12 234 801	14 947 486
Усього за розділом I	**1095**	**249 078 750**	**253 490 466**
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	8 417 920	8 881 521
виробничі запаси	1101	7 522 255	8 047 863
незавершене виробництво	1102	253 564	314 872
готова продукція	1103	629 925	507 344
товари	1104	12 176	11 442
Поточні біологічні активи	1110	–	10
Дебіторська заборгованість за продукцію товари роботи послуги	1125	461 606	527 476
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	203 999	136 842
з бюджетом	1135	230 980	164 482
у тому числі з податку на прибуток	1136	215 737	12 280
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	–	–
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	398 082	453 269
Поточні фінансові інвестиції	1160	–	–
Гроші та їх еквіваленти:	1165	5 188 988	1 251 826
Готівка	1166	812	721
Рахунки в банках	1167	5 136 880	1 193 931
Витрати майбутніх періодів	1170	18 985	21 156
Інші оборотні активи	1190	445 353	581 419
Усього за розділом II	**1195**	**15 365 913**	**12 018 001**
III. Необоротні активи утримувані для продажу та групи вибуття	**1200**	**–**	–
Баланс	**1300**	**264 444 663**	**265 508 467**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	229 879 115	229 879 115
Капітал у дооцінках	1405	–	–
Додатковий капітал	1410	18 899 383	18 894 521
Резервний капітал	1415	–	–
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(38 006 503)	(38 660 688)
Неоплачений капітал	1425	–	–
Вилучений капітал	1430	–	–
Неконтрольована частка	1490	4 983	4 978
Усього за розділом I	**1495**	**210 776 978**	**210 117 926**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	24 772	34 105
Довгострокові кредити банків	1510	8 445 213	9 310 210
Інші довгострокові зобов'язання	1515	19 270 500	11 978 749
Довгострокові забезпечення	1520	2 232 420	2 654 105
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	2 232 420	2 654 105
Цільове фінансування	1525	11 409	12 392
Усього за розділом II	**1595**	**29 984 314**	**23 989 561**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	–	–
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	10 749 315	16 197 406
товари роботи послуги	1615	4 103 338	4 942 853
розрахунками з бюджетом	1620	641 015	612 481
у тому числі з податку на прибуток	1621	630	68 773
розрахунками зі страхування	1625	364 457	411 108
розрахунками з оплати праці	1630	1 361 350	1 538144
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	2 433 130	2 324 462
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	39	108 194
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	–	–
Поточні забезпечення	1660	2 982 525	3 641 450
Доходи майбутніх періодів	1665	26 517	43 437
Інші поточні зобов'язання	1690	1 021 685	1 581445
Усього за розділом III	**1695**	**23 683 371**	**31 400 980**
IV. Зобов'язання пов'язані з необоротними активами утримуваними для продажу та групами вибуття	**1700**	**–**	–
Баланс	**1900**	**264 444 663**	**265 508 467**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів робіт послуг)	2000	83 402 407	73 938 151
Собівартість реалізованої продукції (товарів робіт послуг)	2050	(77 104 073)	(67 346 681)
Валовий:			
Прибуток	**2090**	**6 298 334**	**6 591 470**
Збиток	**2095**	–	–
Інші операційні доходи	2120	1 763 151	2 350 232
Адміністративні витрати	2130	(780 854)	(1 238 058)
Витрати на збут	2150	(135 351)	(170 467)
Інші операційні витрати	2180	(2 970 468)	(3 275 064)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток	**2190**	**4 174 812**	**4 258 113**
Збиток	**2195**	–	–
Дохід від участі в капіталі	2200	74 596	14
Інші фінансові доходи	2220	202 624	554 799
Інші доходи	2240	134 737	100 221
Фінансові витрати	2250	(3 463 631)	(3 810 903)
Втрати від участі в капіталі	2255	(15 203)	(166 794)
Інші витрати	2270	(167 458)	(163 357)
Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток	**2290**	**940 477**	**772 093**
Збиток	**2295**	–	–
(Витрати)/дохід з податку на прибуток	2300	(736 623)	(657 544)
Прибуток/(збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	–	–
Чистий фінансовий результат:			
Прибуток	**2350**	**203 854**	**114 549**
Збиток	**2355**	–	–

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	–	–
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	–	–
Накопичені курсові різниці	2410	–	–
Частка іншого сукупного збитку асоційованих та спільних підприємств	2415	–	(55 411)
Інший сукупний збиток	2445	(657 433)	(166 316)
Інший сукупний збиток до оподаткування	**2450**	**(657 433)**	**(221 727)**
Податок на прибуток пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(47 346)	29 938
Інший сукупний збиток після оподаткування	**2460**	**(704 779)**	**(191 789)**
Сукупний збиток (сума рядків 2350 2355 та 2460)	**2465**	**(500 925)**	**(77 240)**
Чистий прибуток, що належить:			
власникам материнської компанії	2470	203 766	114 424
неконтрольованій частці	2475	88	125
Сукупний (збиток)/дохід, що належить:			
власникам материнської компанії	2480	(501 013)	(77 365)
неконтрольованій частці	2485	88	125

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	23 320 934	20 544 286
Витрати на оплату праці	2505	33 327 930	26 481 950
Відрахування на соціальні заходи	2510	7 145 861	5 492 045
Амортизація	2515	12 382 210	14 662 305
Інші операційні витрати	2520	3 322 661	3 730 329
Разом	**2550**	**79 499 596**	**70 910 915**

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	229 879 115	229 879 115
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	229 879 115	229 879 115
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610	0,89	0,50
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615	0,89	0,50
Дивіденди на одну просту акцію	2650	–	–

Vitkovska Anatoliyivna

Додаток В

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2019

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	45 837 219	45 859 324
первісна вартість	1001	46 036 803	46 105 689
накопичена амортизація	1002	199 584	246 365
Незавершені капітальні інвестиції	1005	7 121 243	6 334 442
Основні засоби:	1010	184 742 767	182 361 393
первісна вартість	1011	462 883 950	475 036 834
знос	1012	278 141 183	292 675 441
Інвестиційна нерухомість	1015	–	–
Довгострокові біологічні активи:	1020	–	–
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	–	–
знос довгострокових біологічних активів	1022	–	–
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	691 759	737 122
інші фінансові інвестиції	1035	73 546	62 319
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	17 701	13 905
Відстрочені податкові активи	1045	58 745	129 813
Інші необоротні активи	1090	14 947 486	13 903 913
Усього за розділом I	**1095**	**253 490 466**	**249 402 231**
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	8 881 521	9 129 005
виробничі запаси	1101	8 047 863	8 276 737
незавершене виробництво	1102	314 872	441 940
готова продукція	1103	507 344	399 865
товари	1104	11 442	10 463
Поточні біологічні активи	1110	10	63
Дебіторська заборгованість за продукцію товари роботи послуги	1125	527 476	354 330
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	136 842	332 981
з бюджетом	1135	164 482	209 752
у тому числі з податку на прибуток	1136	12 280	113 272
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	–	–
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	453 269	229 706
Поточні фінансові інвестиції	1160	–	2 014 715
Гроші та їх еквіваленти:	1165	1 251 826	6 981 236
Готівка	1166	721	379
Рахунки в банках	1167	1 193 931	5 872 912
Витрати майбутніх періодів	1170	21 156	21 979
Інші оборотні активи	1190	581 419	333 926
Усього за розділом II	**1195**	**12 018 001**	**19 607 693**
III. Необоротні активи утримувані для продажу та групи вибуття	**1200**	–	–
Баланс	**1300**	**265 508 467**	**269 009 924**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	229 879 115	229 879 115
Капітал у дооцінках	1405	–	–
Додатковий капітал	1410	18 894 521	18 906 066
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(38 660 688)	(36 999 362)
Неоплачений капітал	1425	–	–
Вилучений капітал	1430	–	–
Неконтрольована частка	1490	4 978	30 384
Усього за розділом I	**1495**	**210 117 926**	**211 816 203**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	34 105	19 630
Довгострокові кредити банків	1510	9 310 210	1 660 876
Інші довгострокові зобов'язання	1515	11 978 749	23 629 802
Довгострокові забезпечення	1520	2 654 105	3 186 892
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	2 654 105	3 186 892
Цільове фінансування	1525	12 392	16 672
Усього за розділом II	**1595**	**23 989 561**	**28 513 872**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	–	–
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	16 197 406	13 178 929
товари роботи послуги	1615	4 942 853	4 664 898
розрахунками з бюджетом	1620	612 481	866 453
у тому числі з податку на прибуток	1621	68 773	7 857
розрахунками зі страхування	1625	411 108	443 538
розрахунками з оплати праці	1630	1 538 144	1 712 587
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	2 324 462	1 936 973
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	108 194	756 695
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	–	–
Поточні забезпечення	1660	3 641 450	2 994 373
Доходи майбутніх періодів	1665	43 437	26 814
Інші поточні зобов'язання	1690	1 581 445	2 098 589
Усього за розділом III	**1695**	**31 400 980**	**28 679 849**
IV. Зобов'язання пов'язані з необоротними активами утримуваними для продажу та групами вибуття	**1700**	–	–
Баланс	**1900**	**265 508 467**	**269 009 924**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів робіт послуг)	2000	90 352 319	83 402 407
Собівартість реалізованої продукції (товарів робіт послуг)	2050	(80 774 665)	(77 104 073)
Валовий: **Прибуток**	**2090**	**9 577 654**	**6 298 334**
Збиток	**2095**	–	–
Інші операційні доходи	2120	5 407 238	1 763 151
Адміністративні витрати	2130	(931 154)	(780 854)
Витрати на збут	2150	(123 019)	(135 351)
Інші операційні витрати	2180	(4 785 559)	(2 970 468)
Фінансовий результат від операційної діяльності: **Прибуток**	**2190**	**9 145 160**	**4 174 812**
Збиток	**2195**	–	–
Дохід від участі в капіталі	2200	86 973	74 596
Інші фінансові доходи	2220	259 506	202 624
Інші доходи	2240	143 058	134 737
Фінансові витрати	2250	(3 844 992)	(3 463 631)
Втрати від участі в капіталі	2255	(8 237)	(15 203)
Інші витрати	2270	(918 121)	(167 458)
Фінансовий результат до оподаткування: **Прибуток**	**2290**	**4 863 347**	**940 477**
Збиток	**2295**	–	–
(Витрати)/дохід з податку на прибуток	2300	(1 875 100)	(736 623)
Прибуток/(збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	–	–
Чистий фінансовий результат: **Прибуток**	**2350**	**2 988 247**	**203 854**
Збиток	**2355**	–	–

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	–	–
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	–	–
Накопичені курсові різниці	2410	–	–
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	73 138	–
Інший сукупний дохід	2445	(613 571)	(657 433)
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	**(540 433)**	**(657 433)**
Податок на прибуток пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(18 055)	(47 346)
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	**(558 488)**	**(704 779)**
Сукупний дохід (сума рядків 2350 2355 та 2460)	**2465**	**2 429 759**	**(500 925)**
Чистий прибуток (збиток), що належить:			
власникам материнської компанії	2470	2 988 569	203 766
неконтрольованій частці	2475	(322)	88
Сукупний дохід, що належить:			
власникам материнської компанії	2480	2 430 081	(501 013)
неконтрольованій частці	2485	(322)	88

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	21 614 734	23 320 934
Витрати на оплату праці	2505	36 285 637	33 327 930
Відрахування на соціальні заходи	2510	7 770 571	7 145 861
Амортизація	2515	12 402 695	12 382 210
Інші операційні витрати	2520	8 047 327	3 322 661
Разом	**2550**	**86 120 964**	**79 499 596**

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	229 879 115	229 879 115
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	229 879 115	229 879 115
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610	13,00	0,89
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615	13,00	0,89
Дивіденди на одну просту акцію	2650	–	–

Vitkina Diana Anatoliyivna

Додаток Д

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2020

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	45 859 324	45 876 324
первісна вартість	1001	46 105 689	46 169 105
накопичена амортизація	1002	246 365	292 781
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6 334 442	7 039 711
Основні засоби:	1010	182 361 393	177 309 981
первісна вартість	1011	475 036 834	482 430 713
знос	1012	292 675 441	305 120 732
Інвестиційна нерухомість	1015	–	–
Довгострокові біологічні активи:	1020	–	–
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	–	–
знос довгострокових біологічних активів	1022	–	–
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	737 122	729 058
інші фінансові інвестиції	1035	62 319	62 326
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	13 905	11 945
Відстрочені податкові активи	1045	129 813	196 847
Інші необоротні активи	1090	13 903 913	13 898 541
Усього за розділом I	**1095**	**249 402 231**	**245 124 733**
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	9 129 005	8 725 528
виробничі запаси	1101	8 276 737	8 128 247
незавершене виробництво	1102	441 940	253 203
готова продукція	1103	399 865	336 576
товари	1104	10 463	7 502
Поточні біологічні активи	1110	63	33
Дебіторська заборгованість за продукцію товари роботи послуги	1125	354 330	319 117
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	332 981	94 714
з бюджетом	1135	209 752	296 604
у тому числі з податку на прибуток	1136	113 272	112 433
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	–	–
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	229 706	234 299
Поточні фінансові інвестиції	1160	2 014 715	9 759
Гроші та їх еквіваленти:	1165	6 981 236	2 497 546
Готівка	1166	379	225
Рахунки в банках	1167	5 872 912	2 482 438
Витрати майбутніх періодів	1170	21 979	11 247
Інші оборотні активи	1190	333 926	299 799
Усього за розділом II	**1195**	**19 607 693**	**12 488 646**
III. Необоротні активи утримувані для продажу та групи вибуття	**1200**	–	96 162
Баланс	**1300**	**269 009 924**	**257 709 541**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	229 879 115	229 879 115
Капітал у дооцінках	1405	–	–
Додатковий капітал	1410	18 906 066	18 905 900
Резервний капітал	1415	–	–
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(36 999 362)	(49 426 445)
Неоплачений капітал	1425	–	–
Вилучений капітал	1430	–	–
Неконтрольована частка	1490	30 384	30 352
Усього за розділом I	**1495**	**211 816 203**	**199 388 922**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	19 630	42 716
Довгострокові кредити банків	1510	1 660 876	1 508 426
Інші довгострокові зобов'язання	1515	23 629 802	23 586 653
Довгострокові забезпечення	1520	3 186 892	3 588 929
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	3 186 892	3 588 929
Цільове фінансування	1525	16 672	35 113
Усього за розділом II	**1595**	**28 513 872**	**28 761 837**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	–	–
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	13 178 929	14 310 974
товари роботи послуги	1615	4 664 898	3 961 039
розрахунками з бюджетом	1620	866 453	1 091 972
у тому числі з податку на прибуток	1621	7 857	2 572
розрахунками зі страхування	1625	443 538	417 720
розрахунками з оплати праці	1630	1 712 587	1 668 793
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 936 973	1 680 392
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	756 695	755 434
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	–	–
Поточні забезпечення	1660	2 994 373	2 791 091
Доходи майбутніх періодів	1665	26 814	25 910
Інші поточні зобов'язання	1690	2 098 589	2 855 457
Усього за розділом III	**1695**	**28 679 849**	**29 558782**
IV. Зобов'язання пов'язані з необоротними активами утримуваними для продажу та групами вибуття	**1700**	–	–
Баланс	**1900**	**269 009 924**	**257 709 541**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів робіт послуг)	2000	75 291 560	90 352 319
Собівартість реалізованої продукції (товарів робіт послуг)	2050	(73 902 120)	(80 774 665)
Валовий:			
Прибуток	**2090**	**1 389 440**	**9 577 654**
Збиток	**2095**	–	–
Інші операційні доходи	2120	637 891	5 407 238
Адміністративні витрати	2130	(838 279)	(931 154)
Витрати на збут	2150	(97 426)	(123 019)
Інші операційні витрати	2180	(9 336 153)	(4 785 559)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток	**2190**	–	**9 145 160**
Збиток	**2195**	**(8 244 527)**	–
Дохід від участі в капіталі	2200	17 127	86 973
Інші фінансові доходи	2220	190 406	259 506
Інші доходи	2240	349 099	143 058
Фінансові витрати	2250	(4 237 041)	(3 844 992)
Втрати від участі в капіталі	2255	(9 320)	(8 237)
Інші витрати	2270	(51)	(918 121)
Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток	**2290**	–	**4 863 347**
Збиток	**2295**	**(11 934 307)**	–
(Витрати)/дохід з податку на прибуток	2300	34 620	(1 875 100)
Прибуток/(збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	–	–
Чистий фінансовий результат:			
Прибуток	**2350**	–	**2 988 247**
Збиток	**2355**	**(11 899 687)**	–

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	–	–
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	–	–
Накопичені курсові різниці	2410	–	–
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	10 220	73 138
Інший сукупний дохід	2445	(488 308)	(613 571)
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	**(478 088)**	**(540 433)**
Податок на прибуток пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	–	(18 055)
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	**(478 088)**	**(558 488)**
Сукупний дохід (сума рядків 2350 2355 та 2460)	**2465**	**(12 377 775)**	**2 429 759**
Чистий прибуток (збиток), що належить:			
власникам материнської компанії	2470	(11 899 805)	2 988 569
неконтрольованій частці	2475	118	(322)
Сукупний дохід, що належить:			
власникам материнської компанії	2480	(12 377 893)	2 430 081
неконтрольованій частці	2485	118	(322)

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	17 223 680	21 614 734
Витрати на оплату праці	2505	33 831 882	36 285 637
Відрахування на соціальні заходи	2510	7 284 487	7 770 571
Амортизація	2515	12 786 783	12 402 695
Інші операційні витрати	2520	12 795 120	8 047 327
Разом	**2550**	**83 921 952**	**86 120 964**

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	229 879 115	229 879 115
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	229 879 115	229 879 115
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610	(51,76498)	12,99921
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615	–	–
Дивіденди на одну просту акцію	2650	–	–

Vitkovska Diana Anatoliyivna